

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

Varstvo osebnih podatkov: novo leto – novi Schrems (III)?

št. 19/XXVII
13. oktober 2022

Kako lahko tehnologija pripomore k skrbi za zdravje

» iPhone 14 Pro Max:
najboljše, kar
premore Apple

» Membranske
ali mehanske
tipkovnice?

» Metavesolje
je prihodnost,
v kateri bo vse
povezano med seboj

AUDIOBM
SLUŠNI APARATI

Elon Musk
si je premislil.
Twitter želi zase

USB-C bo 2024
postal obvezen za
žično polnjenje

Xiaomi 12T Pro:
telefon za fotografske
navdušence

WhatsApp z možnostjo
blokiranja zaslonskih
posnetkov

NAJVEČ za vaše DIGITALI

bone najdete pri ANNI!

#01

#02

#03

Anni d.o.o., Motnica 7a, IOC Trzin
Informacije 01/ 5800 800
info@anni.si
www.anni.si

Delovni čas
pon. - pet.: 8.00 - 17.00

Znanje, strokovnost,
zaupanje in ... 32 let izkušenj.

NE

**ANNI seti v vrednosti ENEGA
digitalnega bona (150,- eur)**

V posebni ponudbi še ogromno drugih setov in ostale računalniške opreme.

www.anni.si/boni

Pozor!

**Ne pozabite izkoristiti digitalnega bona.
Unovčite ga lahko samo do konca novembra 2022.**

Vabljeni v Anni ali na www.anni.si

Samo do 30. 11. 2022

WhatsApp z možnostjo blokiranja zaslonih posnetkov

Storitev WhatsApp je izredno priljubljena. Razvijalci sčasoma dodajajo nove zanimive in uporabne možnosti, ki razvijajo uporabnike in skrbijo za boljšo uporabniško izkušnjo. To je verjetno tudi razlog, da so pri podjetju Meta, ki je lastnik WhatsAppa, že pred časom sprejeli odločitev, da uporabnikom ponudijo možnost samodejnega brisanja sporočil, pri čemer je čas močnejše predhodno izbrati.

Mobilna aplikacija WhatsApp je v tem sklopu uporabnikom ponudila štiri možnosti. Prva je ta, da se sporočilo ne izbriše, preostale tri omogočajo samodejni izbris sporočila po 24 urah, 7 dneh ali 90 dneh. Na voljo pa je na primer tudi možnost, da se slika ali videoposnetek prejemniku prikaže le enkrat, nato se izbriše iz aplikacije. Pošiljatelji pa do zdaj žal niso mogli vedeti, ali prejemnik shrani fotografije in videoposnetke v skupni rabi, ki izginejo, ko jih prejemnik enkrat vidi, kot posnetke zaslona.

Zdaj bo tem uporabnikom WhatsApp priskočil na pomoč, in sicer s funkcijo, ki bo preprečevala zajem zaslonih posnetkov, v kolikor bo vsebina namenjena enkratnemu prikazu. Nova ome-

jitev bo zajemala tako fotografije kot videoposnetke. Blokiranje se bo izvedlo samodejno, uporabnik pa bo o tem obveščen preko sporočila, ki se mu bo prikazalo na zaslonu. Novo možnost trenutno še preizkušajo. Vsem uporabnikom naj bi bila na voljo še pred koncem leta.

Izjemni Ryzen 7 5800X3D tudi za prenosnike

Procesor AMD Ryzen 7 5800X3D je svojevrsten, saj je kot prvi opremljen s tehnologijo 3D V-Cache. Ta je novemu procesorju dala dovolj »zagonke« moči, da se lahko kosa z Intelovim Core i9-12900K. Novost je primerna predvsem za igranje iger.

Procesor AMD Ryzen 7 5800X3D namreč za preračunavanje podatkov uporablja osem fizičnih in 16 navideznih procesorskih jeder. Osnovna frekvenca znaša 3,4 gigaherca, pri zahtevnejših opravilih pa se ta lahko poveča na kar 4,5 gigaherca. Poleg tega se je AMD Ryzen 7 5800X3D izkazal tudi kot odličen procesor za navijanje. Čeprav je bil pripravljen le za namizne računalnike, je pred kratkim zašel tudi v prvi prenosnik. S procesorjem AMD Ryzen 7 5800X3D je prvi prenosni računalnik opremilo podjetje XMG. Gre za prenosnik APEX 15 MAX (E22). Uporabo

procesorja AMD Ryzen 7 5800X3D je dejansko omogočila strojna koda BIOS 1.07.09A01 (na osnovi AGESA 1.2.0.7), ki jo je razvilo podjetje XMG v lastni režiji. Poleg tega je prenosni računalnik XMG APEX 15 MAX (E22) opremljen z osnovno ploščo B550 s podnožjem AM4.

APEX 15 MAX (E22) se ponaša še z grafično kartico Nvidia do GeForce RTX 3070 z osmimi gigabajti grafičnega pomnilnika GDDR6 in do 64 gigabajtov sistemkega pomnilnika. Za kakovosten izris slik skrbi zaslon IPS s 15,6-palčno oziroma 39,6-centimetrsko diagonalo in frekvenco 240 hercev. Vstopna različica prenosnega računalnika XMG APEX 15 MAX (E22) je vrednotena na 1.379 evrov.

Novi Moto G72: soliden 5G telefon z veliko baterijo

Podjetje Motorola je pripravilo zanimiv pametni telefon s prodajno oznako Moto G72. Temelji na osnovi mobilnega procesorja s podporo omrežju 5G. Na voljo je še kakovostni zaslon z ločljivostjo Full HD+ in frekvenco osveževanja 120 hercev. Ta bo primeren tako za delo kot za zabavo.

Čeprav ne gre za najzmogljivejši telefon, mu ne bo kar tako zmanjkalo sapa. Inženirji so ga namreč opremlili z mobilnim procesorjem MediaTek Helio G99 in vgrajenim grafičnim jedrom ARM Mali-G57 MC2. Vgrajenih ima še šest gigabajtov sistemkega pomnilnika in 128 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov. Po potrebi lahko slednjega razširimo s pomočjo pomnilniške kartice.

Pri telefonu Motorola moto G72 je bilo dobro poskrbljeno tudi za zajem fotografij in videoposnetkov, saj so na voljo trije digitalni fotoaparati. Glavni je opremljen s slikovnim tipalom ločljivosti 108 milijonov slikovnih točk. Diagonala visokoločljivega zaslona znaša 16,6 centimetra ozi-

PRIDOBITE POTRDILO

**POSTANITE
NADZORNIK!**

→ www.postaninadzornik.si

PLANETGV
izobraževalni poslovni dogodki

roma 6,55 palca, ločljivost je FHD+, pri čemer so robovi zaslona nadvse tanki.

Eden glavnih adutov pametnega mobilnega telefona Motorola moto G72 je nedvomno baterija. Dolgo avtonomijo delovanja novincu zagotavlja baterija zmogljivosti 5.000 miliamper ur, ki podpira tehnologijo hitrega polnjenja moči 33 vatov. Telefon bo od sredine oktobra dalje na prodaj na indijskem trgu, nato ga lahko pričakujemo tudi drugod. Kaže, da bo zanj treba v prosti prodaji odšteti okoli preračunanih 240 evrov.

YouTube videoposnetki 4K le še za naročnike?

Naročnina YouTube Premium je ena od Googlevih storitev plačljivih vsebin, s katerimi želijo izboljšati našo izkušnjo v okviru spletne storitve YouTube. Ta dejansko omogoča gledanje video-

posnetkov brez oglasov in prenos videoposnetkov, ki si jih lahko kasneje ogledamo brez povezave v svetovni splet. Poleg tega omogoča še predvajanje vsebin v ozadju, prikaz slike v sliki ter dostop do premijskih storitev YouTube Music Premium in YouTube Originals.

Kot vse kaže pa bomo naročnino YouTube Premium kmalu potrebovali tudi za ogled video vsebin v ločljivosti 4K. Kar nekaj spletnih uporabnikov je namreč pri možnosti 4K oziroma 2160p ugledalo napis »Premium – Tap to upgrade«. Za uporabo možnosti ogleda vsebin v ločljivosti 4K bomo očitno v kratkem potrebovali naročnino na YouTube Premium, ostalim uporabnikom pa bo na voljo le video vsebina do ločljivosti 1080p.

Pri naročnini na YouTube Premium je sicer na voljo 3-mesečni brezplačni preizkus. Pri tem velja omeniti, da je na voljo tudi nekoliko dražji družinski paket, v katerega pa lahko dodamo do pet družinskih članov.

Pozor: škodljiva koda, ki vam lahko prisluškuje

Škodljive programske kode so še vedno ena večjih težav uporabnikov pametnih mobilnih

telefonov in tabličnih računalnikov Android. Poleg tega zlonamerne kode postajajo vse nevarnejše za končne uporabnike, njihovi avtorji pa so iz dneva v dan bolj prebrisani.

Večina zlonamernih kod se sicer na srečo še vedno nahaja zunaj spletne trgovine Google Play, tako da so namestitve iz omenjene mobilne trgovine relativno varne. To so nedavno dokazali varnostni raziskovalci podjetja Zimperium Labs. Odkrili so namreč novo zlonamerno kodo, ki lahko iz mobilne naprave odstrani osebne podatke in celo snema vaše glasovne pogovore. Zlonamerna koda RatMilad je bila vključena v programsko opremo NumRent. Ta je bila prvič opažena v skupini, ki je bila ustvarjena v sporočilnem sistemu Telegram. Po vsej verjetnosti se nahaja tudi na drugih spletnih straneh in portalih s sumljivo vsebino, zato dodatna pozornost ne bo odveč.

Če želite zmanjšati možnost okužbe, na mobilno napravo nameščajte zgolj tisto programsko opremo, ki jo resnično potrebujete. Pri tem seveda uporabljajte le mobilne aplikacije, ki so na voljo na spletnem portalu Google Play. Pred namestitvijo aplikacije seveda preverite pravice dostopa, ki jih zahteva mobilni program. Pri tem ne smete pozabiti na posodabljanje mobilnega operacijskega sistema Android, ko je posodobitev za vašo mobilno napravo na voljo.

Zagotovite kontinuiteto poslovanja z IBM FlashSystem diskovnimi sistemi.

Gold
Business
Partner

prodaja@zelinka.si

| 01/565 3640

| www.zelinka.si

Oura Gen3 Horizon: najboljši pametni prstan doslej

Finsko podjetje Oura je pred kratkim pripravilo tretjo generacijo pametnega prstana, imenovanega Oura Gen3 Horizon. Gre za enega najboljših pametnih prstanov doslej, saj kljub omejenim dimenzijam vsebuje napredno elektroniko in senzorje, ki so pri merjenju zelo natančni, zato uporabnik vedno razpolaga z vrsto uporabnih podatkov. Poleg tega gre za prvi pametni prstan podjetja Oura, ki je povsem okrogel.

Senzorji oziroma tipala, ki se nahajajo tako v notranjosti kot na zunanem delu prstana, merijo telesno temperaturo, spalne cikle, srčni utrip v mirovanju in spreminjanje srčnega utripa. Za slednje opravilo so uporabili povsem nov senzor. Ta je v primerjavi s senzorji, ki so vgrajeni v predhodne različice pametnih prstanov Oura, še boljši. Vse podatke, ki nam jih prstan posreduje, lahko nenehno spremljamo v namenski aplikaciji, ki je na voljo tako za mobilne operacijske sisteme iOS kot Android.

Vsi podatki, ki jih aplikacija in prstan Oura Ring zbirata, lahko pripomorejo k izboljšanju zdravih dnevnih navad in spanca porabnika. Na voljo je tudi senzor za merjenje nasičenosti krvi s kisikom. Piko na i nedvomno daje dolga avtonomija delovanja. Ta namreč brez polnjenja traja kar sedem dni. To bodo uporabniki znali ceniti predvsem, ko bodo na poti.

Pametni prstan Oura Gen3 Horizon pa ni poceni. Ta namreč v Združenih državah Amerike stane kar preračunanih 350 evrov. Prejšnji model je vreden na preračunanih 300 evrov. K temu pa je treba prišteti še okoli 6,3 evra mesečne naročnine na storitve Oura.

Beelink SEi12: miniaturni računalnik za najzahtevnejše

Miniaturni računalniki za delo in zabavo znajo biti dolgočasni in so pogosto zaradi omejenih dimenzij relativno počasni. To pa nikakor ne drži za miniaturni računalnik Beelink SEi12. Novost je namreč dovolj zmogljiva, da jo lahko uporabljamo tako za delo kot za zabavo. Poleg tega je ohišje miniaturnega računalnika Beelink SEi12 izdelano iz lahkega, kakovostnega in predvsem trpežnega materiala.

Kompakten osebni računalnik Beelink SEi12 temelji na osnovi desetjedrnega Intelovega procesorja Core i5-1235U, ki pri polni obremenitvi porabi zgolj deset vatov električne moči. Preostala strojna oprema obsega še 16 gigabajtov

oziroma 32 gigabajtov sistemskega pomnilnika DDR4-2400 (odvisno od različice) in pogon Solid State kapacitete 500 gigabajtov. Vgrajena grafična kartica je kos grafičnim vsebinam ločljivosti 4K, kar pomeni, da ga lahko uporabljamo tudi v vlogi domačega predvajalnika večpredstavnostnih vsebin. Beelink SEi12 je opremljen z dvema vmesnikoma HDMI, petimi priključki USB ter

brežžičnima povezavama Wi-Fi in Bluetooth. Na pogonu Solid State je nameščen operacijski sistem Windows 11. Nanj lahko seveda namestimo tudi odprtokodne distribucije Linux. Vstopna različica inovativnega računalnika Beelink SEi12 je v predprodaji na voljo za preračunanih 467 evrov. Naprednejša različica, opremljena z 32 gigabajti sistemskega pomnilnika, pa je na voljo za preračunanih 528 evrov.

Prva grafična kartica Acer bo Intel Arc A770

Na svetovnem spletu se še vedno veliko govori o grafičnih karticah Arc Alchemist podjetja Intel. Te so namenjene predvsem namiznim računalnikom. Za ljubitelje iger je najbolj zanimiva grafična kartica Intel Arc A770. Zato ne preseneča, da se je zanjo odločilo podjetje Acer. To je namreč za prvo grafično kartico izbralo ravno Intel Arc A770.

Podjetje Acer bo ponudilo v prodajo dve različici grafične kartice Intel Arc A770 za namizne računalnike. V osnovi se bosta razlikovali po hladilnih sistemih. Trenutno pa še ni znano, ali ju bo podjetje Acer opremilo z 8 ali 16 gigabajti sistemskega pomnilnika. Več o nameri podjetja Acer bo znanega v prihodnjih nekaj tednih.

Grafična kartica Acer Arc A770 bo temeljila na osnovi grafičnega jedra ACM-G10 in bo podatke preračunavala z 32 procesorskimi jedri Xe. Grafično jedro bi lahko pri polni obremenitvi doseglo frekvenco do 2,5 gigaherca. Piko na i pa bo dal še

Vse se začne z registracijo domene.

Prosto domeno lahko registrirate v nekaj enostavnih korakih. Jo že imate?

www.gigaspark.com

GIGASPARK

grafični pomnilnik GDDR6 z 256-bitnim podatkovnim vodilom. Novost naj bi za napajanje uporabljala 8+6 priključek, pri polni obremenitvi pa naj bi porabila okoli 190 vatov moči. Generična grafična kartica Intel Arc A770 je bila sicer pred časom že preizkušena s strani računalniških zanesenjakov Linus Tech Tips. Ti so prišli do spoznanja, da se novost v praksi dobro obnese, saj je z njo možno igrati zahtevne računalniške igre (na primer Cyberpunk 2077 in F1 2022) v ločljivosti 1440p. A to drži le v primeru, da so igre združljive z Microsoftovo knjižnico DirectX 12.

ASRock Mars ADL: kompakten in tih kot miška

Podjetje ASRock je pred kratkim predstavilo za nimiv kompakten namizni računalnik s prodajno oznako Mars ADL. Ta bo navdušil predvsem tiste, ki pri delu prisegajo na majhne, a relativno zmogljive računalnike in obožujejo večpredstavnostne vsebine. Poleg tega je primeren za tiste, ki obožujejo tišino. Novost je namreč pri

delovanju zaradi pasivnega hlajenja popolnoma neslišna. Kompaktni namizni osebni računalnik ASRock Mars ADL bo brez težav našel prostor na pisalni mizi. Skupen volumen novosti namreč znaša zgolj 0,7 litra. ASRock Mars ADL je sicer opremljen z Intelovimi procesorji do Core i5-1235U Alder Lake z vgrajeno grafično kartico Xe oziroma UHD. To pomeni, da lahko nanjo priključimo kar tri zaslone, vključno z zasloni ločljivosti 8K. Čeprav novost ne bo kos najsodobnejšim računalniškim igram, jo bomo lahko brez težav uporabljali v vlogi domačega kina. Poleg tega se bo odlično obnesla tudi za opravljanje enostavnejših opravil, kot je uporaba raznovrstnih spletnih orodij. Miniaturni računalnik ASRock Mars ADL lahko opremimo še z do 64 gigabajti sistemskega pomnilnika in dvema pogonoma Solid State za shranjevanje podatkov. Podpira tudi brezžični povezavi Bluetooth in Wi-Fi. Miniaturni računalnik ASRock Mars ADL uradno podpira 64-bitna operacijska sistema Windows 10 in Windows 11, brez težav pa bomo nanj namestili tudi druge odprtokodne operacijske sisteme.

Poceni Samsung Galaxy A14 bo imel ogromen zaslon

Pametni telefoni Samsung družine Galaxy A so odlični predvsem za tiste, ki ne potrebujejo zmogljivih strojnih specifikacij, vendar prisegajo na naprave uglednega proizvajalca z znanim uporabniškim vmesnikom One UI. Kmalu bo Samsung zanje pripravil nov model. Šlo bo za pametni mobilni telefon Galaxy A14.

Pametni telefon Samsung Galaxy A14 naj bi na

trg prispel v začetku naslednjega leta. Ta bo predstavljal naslednika priljubljenega mobilnega telefona Galaxy A13. Opremljen bo z večjim in kakovostnejšim zaslonom, ki se bo ponašal s 6,8-palčno oziroma 17,3-centimetrsko diagonalo in ločljivostjo FHD+. Bo pa to zaslon vrste Infinity-U, s katerim je sicer opremljen tudi model A13. Skupaj pa naj telefon meril 167,7 x 78,7 x 9,3 milimetra. Prihajajoči pametni mobilni telefon Samsung Galaxy A14 naj bi imel za zajem fotografij na voljo tri digitalne fotoaparate. Bralnik prstnih odtisov se bo najverjetneje nahajal na stranici naprave. Opremljen bo celo s 3,5-milimetrskim priključkom za slušalke. Za polnjenje naprave bo na voljo vmesnik USB-C.

Zapestnica Xiaomi Smart Band 7 Pro kmalu pri nas

Na spletu se veliko govori o napredni pametni zapestnici Xiaomi Mi Smart Band 7, ki jo je po-

RAČUNALNIK DELL OPTIPLEX 3070 MT

- PROCESOR INTEL I5-9500
- 8 GB RAM
- DISK 256 GB SSD
- GRAFIKA: INTEL UHD GRAPHICS 630
- WINDOWS 10 PRO

MONITOR DELL ULTRASHARP U2419HC

- ZASLON: 16:9, 24" (1920x1080)
- PRIKLJUČKI: DISPLAYPORT, HDMI, USB-C, DISPLAYPORT (OUT), 4X USB, ANALOGNI 2.0 AVDIO (3,5 MM)
- HITROST OSVEŽEVANJA: 60 HZ
- ODZIVNI ČAS: 8 MS

RAČUNALNIK 849 € IN MONITOR

TIPKOVNICA IN MIŠKA DARILLO OB NAKUPU

2.499 €

GAMING RAČUNALNIK DELL ALIENWARE AREA-51 R5 – INTEL I9-7900X, 32 GB RAM, 240 GB SSD, 2X GTX 1080, WIN 10 PRO

- PROCESOR: INTEL CORE I9-7900X 3,30 – 4,50 GHZ / 10 JEDER, 20 NITI, 13,75 MB L3 PREDPOMNILNIKA
- RAM 32 GB DDR4 (DO 64 GB)
- DISK 240 GB SSD, 2 TB HDD
- GRAFIKA: 2X NVIDIA GEFORCE GTX 1080

PRODAJA: KRISTIJAN ZAPONŠEK
INFO@REFURB.SI • M: 051 201 740

djetje Xiaomi predstavilo pred kratkim. Ta je v primerjavi s prejšnjo različico opremljena z nekoliko večjim zaslonom AMOLED, in sicer s 4,1-centimetrsko oziroma 1,62-palčno diagonalo. Novost je za okoli 60 evrov na voljo tudi na evropskem trgu.

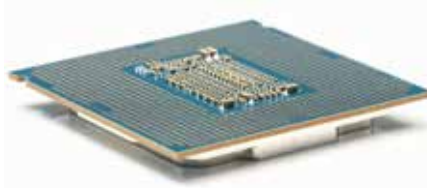
Oktobra pa bo na evropskem trgu na voljo še naprednejša različica pametne zapestnice Xiaomi Mi Smart Band 7. Pametna zapestnica Xiaomi Smart Band 7 Pro bo razpolagala s še večjim zaslonom in bo primerna tudi za ekstremne športnike. Različica pametne zapestnice Smart Band 7 Pro je bila sicer doslej na voljo izključno za kitajski trg.

Zapestnica z oznako Pro zelo spominja na dražje pametne ure in bo v primerjavi z obstoječo različico opremljena s še naprednejšimi tehnologijami. Med njimi gre izpostaviti predvsem vgrajen GPS in tehnologijo NFC. Za nakup novosti naj bi bilo treba na evropskem trgu odšteti okoli 90 evrov, kar je še vedno poceni, saj se lahko naprava kosa z veliko dražjimi konkurenčnimi izdelki.

Najzmogljivejši procesor na svetu na voljo 20. oktobra

Procesorji Intel z razvojnim imenom Raptor Lake so vse bolj v središču pozornosti. 13. generacija procesorjev Intel predstavlja evolucijo procesorskih jader Alder Lake. Ti bodo namreč temeljili na osnovi 10-nanometrskе tehnologije, imeno-

vane »SuperFin«, a bodo v primerjavi z obstoječimi modeli za okoli 20 odstotkov zmogljivejši. Podjetje Intel bo procesorje Raptor Lake trgu nudilo od 20. oktobra dalje. Sprva bodo na voljo trije modeli nove družine procesorjev, in sicer Core i9-13900K / KF, Core i7-13700K / KF in Core i5-13600K / KF, ki pa ne bodo poceni. Najzmogljivejši model Core i9-13900K / KF bo v Združenih državah Amerike na voljo za preračunanih 661 evrov (različica K) oziroma 590 evrov (različica KF). Nekoliko manj zmogljivi Core i7-13700K / KF bo na voljo za preračunanih 428 evrov (K) oziroma 402 evrov (KF), najmanj zmogljivi novinec Core i5-13600K / KF pa bo naprodaj za preračunanih 334 evrov (K) oziroma preračunanih 307 evrov (KF).

Pričakovanja glede novih procesorjev Intel Raptor Lake so visoka. Ti bodo namreč uporabljali zmogljiva procesorska jedra P-Core (Performance Core), ki bodo temeljila na osnovi zgradbe Raptor Cove. Poleg teh bodo seveda uporabljena tudi energijsko varčna procesorska jedra E-Core (Efficiency Core). Najzmogljivejši model bo opremljen s 24 fizičnimi sredicami (8 P-Core in 16 E-Core) in 32 procesorskimi nitmi. Najvišja frekvenca novincev bo znašala 5,8 gigaherca. To bo omogočala tehnologija Digital Linear Voltage Regulator (DLVR). Podpirali bodo tako starejše systemske pomnilnike DDR4 kot novejši DDR5. Dejansko bodo podprti systemski pomnilniki DDR4-3200 in pomnilniki DDR5-5600. Za nove procesorje Intel Raptor Lake bodo seveda na voljo tudi povsem nove osnovne plošče, opremljene z novimi systemskimi nabori Intel Z790. Te bodo privzeto podpirale hitro podatkovno vodilo PCI-E 5.0 M.2 za pogone Solid Sta-

te. Manjkala ne bo niti podpora za hitro grafično vodilo PCI-E 5.0 x16 in še boljše podpora za systemske pomnilnike DDR5. Nove procesorje Intel Raptor Lake-S bo mogoče uporabljati tudi v navezi z osnovnimi ploščami s systemskimi nabori Intel družine 600. Za to bo treba le posodobiti strojno kodo BIOS.

GeForce RTX 4090 FE na igričarski preizkušnji

Podjetje Nvidia bo kmalu ponudilo v prodajo novo družino grafičnih kartic za najzahtevnejše ljubitelje računalniških iger. Gre za grafične kartice družine GeForce RTX 4000. Nova družina grafičnih kartic Nvidia bo temeljila na osnovi grafičnega jedra AD102, izdelanega s pomočjo 4-nanometrskе tehnologije.

Najzahtevnejšim ljubiteljem računalniških iger bo sprva na voljo grafična kartica GeForce RTX 4090. Novost bo temeljila na osnovi grafičnega jedra Nvidia GA102 in bo imela za preračunavanje podatkov na voljo 16.128 CUDA jeder. Za shranjevanje vmesnih izračunov bo na voljo 24 gigabajtov grafičnega pomnilnika GDDR6X pro-

pustnosti 21 gigabitov na sekundo. Grafično jedro in pomnilnik bosta povezana preko 384-bitnega vodila oziroma enakega, kot ga najdemo pri modelu 3090 Ti. Nova grafična kartica GeForce RTX 4090 FE (Founders Edition) je medtem že bila preizkušena v navezi s priljubljeno računal-

Spletno gostovanje

+

brezplačna domena

23,80 EUR/leto

50GB SSD prostora
NEOMEJENO: mail, baze, promet...
WWW.WEBICOM.NET

Z VAMI ŽE 20 LET

niško igro Cyberpunk 2077. Iz objavljenih podatkov je razvidno, da je njeno jedro brez težav delovalo pri frekvenci, višji od 2.800 megahercov. To nekoliko preseneča, saj je podjetje Nvidia najavilo frekvenco delovanja do 2.520 megahercov. Temperatura jedra grafične kartice GeForce RTX 4090 FE se je pri delovanju gibala med 50 in 55 stopinjami Celzija. To pomeni, da je hladilno telo kos zadani nalogi. Pri ločljivosti 1440p in pri najvišjih grafičnih nastavitvah je novost brez težav poganjala Cyberpunk 2077 s 60 sličicami na sekundo in zakasnitvenim časom med 70 in 75 milisekundami. Pri tem ji je bil v pomoč še procesor Intel 12900K.

Poraba električne energije grafične kartice GeForce RTX 4090 FE je bila pričakovano visoka. Pri polni obremenitvi je novost namreč porabila kar 461 vatov električne moči. Z uporabo aktivne tehnologije DLSS podjetja Nvidia pa se je poraba električne energije zmanjšala na 348 vatov.

Honor X8 5G navdušuje evropske uporabnike

Podjetje Honor ne počiva in v hitrem tempu preseneča z zanimivimi pametnimi telefoni Android. Eden teh je Honor X8 5G, ki je že na voljo

tudi v evropskem prostoru. Zmogljiva novost se lahko pohvali z izredno privlačno ceno, saj je na voljo že za malo več kot 250 evrov.

Honor X8 5G razpolaga s kar 16,5-centimetrskim oziroma 6,5-palčnim zaslonom ločljivosti 1.600 x 720 slikovnih točk. V njem je na voljo procesor Qualcomm Snapdragon 480+, sistemski pomnilnik kapacitete 6 gigabajtov in vgrajeni pomnilnik s 128 gigabajti prostora za shranjevanje podatkov, ki ga na žalost ni mogoče razširiti s pomočjo pomnilniške kartice microSD. Za zajem fotografij ima Honor X8 5G na voljo tri foto-

aparate, enega ločljivosti 48 milijonov slikovnih točk in dva z dvema milijonoma slikovnih točk. Sprednja kamera ponuja 8 milijonov slikovnih točk. Dolgo avtonomijo delovanja mu zagotavlja baterija kapacitete 5.000 miliamper ur s tehnologijo hitrega polnjenja SuperCharge moči 22,5 vata. Na vgrajenem pomnilniku je nameščen Android 11 z vsečnim prirejenim grafičnim vmesnikom Magic UI 4.2.

Športna ura Amazfit GTS 4 Mini tudi v Evropi

Pametne ročne ure so med uporabniki zelo priljubljene zaradi vsestranske uporabnosti in merjenja vseh mogočih parametrov. Pametna ura Amazfit GTS 4 je nov zanimiv izdelek, ki je prišel na evropski trg. Ura je lahka in trpežna, hkrati pa jo odlikujeta izjemna robustnost in dolgotrajna avtonomija delovanja. Proizvajalec navaja, da je treba ob običajni uporabi baterijo ure polniti le enkrat na dva tedna.

Pametna ročna ura Amazfit GTS 4 Mini je opremljena z zaslonom velikosti zgolj 1,65-palca oziroma 4,2-centimetra in ločljivosti 336 x 384 slikovnih točk. Čeprav tehta zgolj 31,2 grama in v debelino meri zgolj 9,1 milimetra, ima uporab-

acer

ACER Swift 3 notesnik

MPC: 649 EUR z DDV
AKCIJA: 499 EUR z DDV

Kakovosten in lahek prenosnik po moči cenit (AMD Ryzen 5 5500U, 8 GB DDR 4, 512 GB SSD, 14,0 Zoll FHD LCD, AMD RADEON VEGA, Microsoft WIN 10)

Lenovo

Lenovo Thinkpad A275

MPC: 499 EUR z DDV
AKCIJA: 250 EUR z DDV

Vigilanten, izredno lahek prenosnik po moči cenit (AMD Ryzen 5 5500U, 8 GB DDR 4, 512 GB SSD, 14,0 Zoll FHD LCD, AMD RADEON VEGA, Microsoft WIN 10 PRO)

Lenovo

Lenovo IdeaPad 5 15ALC

MPC: 749 EUR z DDV
AKCIJA: 599 EUR z DDV

Odlično opremljen stroj za pravo ceno! (AMD Ryzen 5 5500U, 16 GB DDR spomina, 512 GB SSD, 15,6 Zoll LCD, AMD RADEON VEGA, Microsoft WIN 10 PRO)

Acer Predator Helios 300

MPC: 2099 EUR z DDV
AKCIJA: 1699 EUR z DDV

Vip igralski stroj z cevaljeno tipkovnico in TOP opremo! (Intel Core i7-10870H, 16 GB DDR spomina, 1024 GB SSD, 15,6 LED, NVIDIA GeForce RTX 3080 8 GB grafika, Microsoft WIN 10 64bit)

HP OMEN 30L računalnik

MPC: 1399 EUR z DDV
AKCIJA: 1099 EUR z DDV

Odlično opremljen igralski stroj z vodnim hlajenjem procesorja! (Intel Core i5-11600K, 16 GB DDR Hyper X, 1024 GB SSD, NVIDIA GeForce RTX3080 12 GB grafika, Microsoft WIN 10 64bit)

Lenovo D32-QC profi LCD

MPC: 349 EUR z DDV
AKCIJA: 289 EUR z DDV

Odličan monitor Lenovo za zahtevne poslovne uporabnike! (61,3cm diagonale zaslona oziroma 31,5" z 6 mra odziva, osveževanje 75Hz, 2560 x 1440 resolucije, HDMI, Display Port)

notesniki.si

Z VAMI ŽE OD 2003!

RAČUNALNIŠKA TRGOVINA S TRADICIJO! Geri Computer d.o.o., Titova cesta 49, 2000 Maribor

WEB: www.NOTESNIKI.si MOBILE: 051 444 252 MOŽEN NAKUP NA OBROKE, SPREJEMAMO DIGITALNE BONE 2022

6F2M2EA

HP ProBook 450 G9 z Intel® Core™ i5 procesorjem

Kompakten ter še vedno dovolj zmogljiv.

Že od 1.073,60 €

Cena vključuje DDV

Za več informacij in naročilo obiščite
src.si/hp-probook-450

Intel, the Intel logo, the Intel Inside logo and Intel Core are trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries.

Ključne funkcije v sodobnem ohišju

Prenosni računalnik HP ProBook 450 nudi rastočim podjetjem zmogljivost komercialne ravni, zaščito HP Wolf Security for Business in vzdržljivost v kompaktnem oblikovanju. Ta računalnik poganja procesor Intel® Core™ i5 in je zaščiten z vedno vklopljeno varnostjo, ki ji lahko zaupate.

Prenosni računalnik HP ProBook 450 nudi rastočim podjetjem vzdržljivo napravo, opremljeno z zaščito HP Wolf Security for Business, ki v kompaktnem ohišju zagotavlja zmogljivost komercialne ravni.

HP Care Pack

HP-jeva **5-letna** podpora za strojno opremo prenosnega računalnika z odzivom naslednji delovni dan na mestu uporabe

Za 206,18 €

Operacijski sistem

Windows 11 Pro

Procesor

Procesor Intel® Core™ i5-1235U (s tehnologijo Intel® Turbo Boost tudi do 4,4 GHz)

Pomnilnik

8-GB pomnilnik RAM
DDR4-3200 MHz (1 x 8 GB)

Notranji pomnilnik

512-GB fiksni pogon PCIe® NVMe™

Velikost zaslona

39,6 cm (15,6")

Grafična kartica

Intel® Iris® Xe

Teža

Že od 1,74 kg

nik na voljo kup različnih možnosti. Amazfit GTS 4 Mini namreč ponuja 24-urni nadzor nad zdravjem uporabnika in kar 120 različnih športnih načinov delovanja.

Zanimiva pametna ročna ura Amazfit GTS 4 Mini ponuja celo podporo za algoritem Peakbeats, ki je bil pripravljen z namenom doseganja boljših športnih rezultatov uporabnika. Novost je odporna tudi na vodo, saj jo lahko uporabljamo do globine 50 metrov. Tudi njena cena je zelo sprejemljiva. Pametna ura Amazfit GTS 4 Mini je v evropskem prostoru na voljo za slabih 100 evrov.

Tihe posodobitve za novi Android 13?

Google je že pred časom uradno najavil najnovejšo različico izjemno priljubljenega mobilnega operacijskega sistema Android. Ta je že na voljo za novejša pametne mobilne telefone družine Pixel. Še letos pa bo novi Android 13 na voljo tudi za pametne telefone ostalih proizvajalcev, kot so Samsung, Asus, Nokia, Motorola, OnePlus, Oppo, Sony in Xiaomi.

Novi Android 13 bo uporabnikom pametnih telefonov prinesel številne uporabne novosti. Med njimi velja izpostaviti predvsem izboljšan grafični vmesnik Material You, ki ga bo mogoče uporabiti tudi v navezi z mobilnimi aplikacijami

drugih proizvajalcev. Tu najdemo še izboljšano zasebnost pri deljenju fotografij ter večjo zasebnost pri iskanju prostih brezžičnih točk. Android 13 pa naj bi prinesel tudi tako imenovane tihe posodobitve sistema. To pomeni, da se bodo posodobitve prenesle in namestile brez vednosti uporabnika oziroma temu ne bo treba posredovati. Posodobljena različica operacijskega sistema Android 13 pa bo na voljo takoj, ko bo uporabnik ponovno zagnal svoj pametni telefon. Ker bo posodobitev že nameščena, bo zagon precej hitrejši kot pri prejšnjih različicah operacijskega sistema Android.

Za namestitev mobilnega operacijskega sistema Android 13 bo seveda treba razpolagati z združljivim telefonom. Za poganjanje novosti bo moral imeti mobilni telefon vsaj dva gigabajta sistemskega pomnilnika in vsaj 16 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov, kar pa ne bi smela biti težava ne pri novih telefonih, ne pri

nekaterih starejših. Slednja zahteva drži tudi za telefone Android Go, ki so med kupci znani predvsem po nizki ceni.

Seveda pa bo ne glede na minimalne strojne zahteve in glede na izkušnje iz preteklih let novi Android 13 po vsej verjetnosti najprej na voljo predvsem za boljše telefone priznanih proizvajalcev. Ostali se bodo morali zadovoljiti s starejšimi različicami.

JavaScript ni več najbolj priljubljen programski jezik

JavaScript ni več na vrhu lestvice, ko gre za najbolj priljubljene programske jezike na svetu. Poročilo CircleCI o stanju razvoja programske opreme za leto 2022 je pokazalo, da je TypeScript na prvem mestu zdaj prehitel JavaScript in tako s prestola zrinil enega največjih imen v industriji. Družba pravi, da je sprememba najverjetneje posledica razvijalcem prijaznih funkcij TypeScripta. Med njimi omenjajo omogočanje lokalnega iskanja manjših napak in pogostejšega sprejemanja delovne kode v primerjavi z JavaScriptom. Od leta 2019 do 2021 je le Python ostal konstanten v svoji priljubljenosti. Omenjeno poročilo ga uvršča na četrto mesto. Sicer pa so med prvimi desetimi po priljubljenosti še HTML, Java in PHP. Nižje na seznam lestvice najboljših, in sicer na poštljivo deveto mesto, se je uvrstil HashiCorp (HCL), pri čemer je tako pred jezikom HTML kot tudi pred programskim jezikom Swift, ki zaostajata za eno oziroma dve mesti.

“Najboljše razvijalske ekipe programske opreme sprejemajo razvijalcem prijazna orodja in prakse, ki jim omogočajo avtomatizacijo, prilagajanje in uspešno sprejemanje sprememb, kadar je to potrebno,” je poudaril podpredsednik CircleCI za platformo Michael Stahnke. “Najboljši razvijalci težijo k orodjem, ki spodbujajo sodelovanje, ponovljivost in produktivnost.” Analiza se je poglobila tudi v druga področja poteka dela

ZAPOSLOVANJE TUJCEV

VLOGA DELODAJALCA V PRAKSI IN V LUČI NOVIH RAZMER

26. OKTOBER 2022
ONLINE SREČANJE

www.centerzaizobrazevanje.si

Elektronika za začetnike

Naslovi

- NAČRTOVANJE TISKANIH VEZIJ
- ELEKTRONSKI ELEMENTI
- OJAČENJE IN OBDELAVA ZVOKA
- NAPAJANJE

Cena knjige: 29 EUR

180 barvnih strani

WWW.SVET-EL.SI/LITERATURA

programerjev in odkrila štiri ključna merila, ki opredeljujejo nekatere najuspešnejše inženirske ekipe. Vključujejo trajanje delovnega toka v povprečju med petimi in desetimi minutami; obnovitve po neuspešnih zagonih, popravljene ali povrnjene v eni uri; vsaj 90-odstotno stopnjo uspešnosti za privzeto vežo njihove aplikacije; redno upoštevanje v skladu s poslovnimi zahtevami, a najmanj enkrat na dan.

Novi Oppo F21s Pro 5G ponuja dobro kupčijo

Če sta vam hitro delovanje in relativno nizka cena pomembna dejavnika pri izbiri telefona, imamo dobro novico. Podjetje Oppo je namreč najavilo pametni telefon Oppo F21s Pro 5G, ki premore relativno zmogljivo strojno opremo, vključno s podporo za omrežja 5G.

Najprej procesor: inovativni inženirji so telefon Oppo F21s Pro 5G opremili s procesorjem Qualcomm Snapdragon 695, ki podpira tudi mobilna omrežja 5G. Telefon je opremljen z zaslonom s 16,3-centimetrsko oziroma 6,43-palčno diagonalo, ločljivostjo FHD+ in frekvenco osveževanja 60 hercev. Preostala strojna oprema obsega še osem gigabajtov sistemskega pomnilnika (dodatnih pet gigabajtov navideznega sistemskega pomnilnika) in 128 gigabajtov vgrajenega pro-

stora za shranjevanje podatkov. Slednjega lahko razširimo s pomočjo pomnilniške kartice.

Za zajem fotografij in videoposnetkov so pri pametnem mobilnem telefonu Oppo F21s Pro 5G na voljo trije fotoaparati, in sicer en ločljivosti 64 milijonov slikovnih točk in dva ločljivosti dveh milijonov slikovnih točk. Spletnim konferencam je namenjena sprednja kamera ločljivosti 16 milijonov slikovnih točk. Pametni mobilni telefon Oppo F21s Pro 5G je opremljen še z baterijo kapacitete 4.500 miliamper ur s sistemom hitrega polnjenja moči 33 vatov.

Oppo F21s Pro 5G je trenutno naprodaj na indijskem trgu, kmalu pa ga lahko pričakujemo tudi drugod. Kot smo že omenili, telefon ni pretirano drag. Na voljo je za preračunanih 325 evrov.

Xiaomi 12T Pro: telefon za fotografske navdušence

Najnovejša generacija v telefon vgrajenih digitalnih fotoaparatorov je opremljena z več objekti- vi, zmogljivimi senzorji in vse pametnejšimi algoritmi, ki nadomeščajo nastavitve optike. Samsung je že pred časom predstavil napredno slikovno tipalo družine ISOCELL HP1 z impresivno ločljivostjo 200 milijonov slikovnih točk.

Fotoaparat ločljivosti 200 milijonov slikovnih točk je vgrajen tudi v pametni mobilni telefon Xiaomi 12T Pro. Zmogljivi digitalni fotoaparat je za nameček opremljen še z optičnim stabilizatorjem slik ter goriščnico f/2.2. Zato ne preseneča, da so fotografije, zajete z njim, resnično vrhunske – vključno z videoposnetki. Poleg tega Xiaomi 12T Pro razpolaga še z dvema digitalni- ma fotoaparatom – enim ločljivosti osem mili-

jonov slikovnih točk in drugim ločljivosti dveh milijonov slikovnih točk.

Pametni mobilni telefon Xiaomi 12T Pro navdušuje tudi s strojno opremo. Opremljen je z zaslonom CrystalRes AMOLED s 6,67-palčno oziroma 16,9-centimetrsko diagonalo in ločljivostjo 1.220 x 2.712 slikovnih točk. Frekvenca osveževanja znaša do 120 hercev, ki pa se dinamično prilagaja glede na izbrano vsebino. Tu najdemo še mobilni procesor Qualcomm Snapdragon 8+ Gen 1, osem oziroma 12 gigabajtov sistemskega pomnilnika in 256 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov. Odvisno od različice. Zanimivi pametni mobilni telefon Xiaomi 12T Pro je opremljen z baterijo kapacitete 5.000 miliamper ur z močjo polnjenja 120 vatov. Celoto združuje še mobilni operacijski sistem Android 12, ki je opremljen z grafičnim vmesnikom MIUI 13.

Pripravite se na zložljivi Vivo X Fold+

Zložljivi pametni telefoni so med uporabniki mobilne telefonije vzbudili veliko zanimanja, tudi njihova prodaja počasi raste. Na tem področju je med drugim aktivno tudi podjetje Vivo, ki je nedavno pripravilo zložljivi telefon Vivo X Fold+. Zložljivi Vivo X Fold+ je opremljen

UREDITE SI KARIERNI PROFIL
IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 26.000 PODJETJEM

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izbiranju primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

VSAK DAN NOVA PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

BACKEND/PYTHON DEVELOPER
Smart Code d.o.o.
M/Ž

RAZVIJALEC PROGRAMSKIH REŠITEV/ DEVELOPER C++
CGS Labs d.o.o.
M/Ž

VODJA EKIPE - PROGRAMSKI INŽENIR
Atama agencija za zaposlovanje, d.o.o.
M/Ž

IT ADMINISTRATOR
Blubit d.o.o.
M/Ž

INFORMATIK
Agencija za trg vrednostnih papirjev
M/Ž

FRONT IN BACK END RAZVIJALEC
Kolektor Orodjarna d.o.o.
M/Ž

z zunanjim zaslonom s 16,6-centimetrsko oziroma 6,53-palčno diagonalo in ločljivostjo FHD+. Notranji zaslon LTPO 2K+ pa se ponša s kar 20,3-centimetrsko oziroma 8-palčno diagonalo in frekvenco osveževanja 120 hercev. To pomeni, da je idealen tako za igranje iger kot za predvajanje večpredstavnostnih vsebin in druga opravila. Preračunavanje podatkov je podjetje Vivo zaupalo procesorju Snapdragon 8+ Gen 1 podjetja Qualcomm. Ker gre za najnovejši procesor omenjenega proizvajalca, o njegovih zmogljivostih ne gre izgubljati besed. Posebej, ker je na voljo še sistemski pomnilnik LPDDR5 kapacitete 12 gigabajtov in vgrajeni pomnilnik za shranjevanje podatkov UFS 3.1 kapacitete 256 gigabajtov oziroma 512 gigabajtov (odvisno od različice). Zložljivi pametni mobilni telefon Vivo X Fold+ ima za zajem fotografij na voljo štiri fotoaparate, in sicer ločljivosti 50 milijonov, 48 milijonov, 12 milijonov in 8 milijonov slikovnih točk. Dovolj dolgo avtonomijo mu zagotavlja baterija kapacitete 4.730 miliamper ur s sistemom hitrega polnjenja (80 vatov žično in 50 vatov brezžično). Na vgrajenem pomnilniku je nameščen Android 12 (Funtouch OS 12). Zanimivi zložljivi telefon Vivo X Fold+ ni poceni. Za vstopno različico (12GB/256GB) je namreč na kitajskem trgu treba odšteti preračunanih 1.446 evrov. Zmogljivejša različica (12GB/512GB) pa je

vrednotena na preračunanih 1.590 evrov. Novi prepogljivi telefon bo na žalost na voljo samo na azijskih trgih.

Tu je prvi Chromebook, namenjen računalniškim igram

Računalniki Chromebook so postali med uporabniki zelo priljubljeni med pandemijo koronavirusa in delom od doma. Njihova priljubljenost pa bi se utegnila kmalu povečati tudi med ljubitelji računalniških iger – v mislih imamo manj zahtevne igričarje. Za to so poskrbeli pri podjetju Lenovo, kjer so pripravili prenosnik Chromebook, ki je opremljen z nadvse zanimivim zaslonom. Gre za zaslon s 16-palčno oziroma 40,6-centimetrsko diagonalo, ki lahko izrisuje slike s frekvenco osveževanja do 120 hercev in ponuja razmerje stranic 16 proti 10. Ločljivost zaslona znaša 2.560 x 1.600 slikovnih točk.

Preostala strojna oprema prenosnega računalnika Lenovo IdeaPad 5 Gaming Chromebook obsega še Intelov procesor Core i3-1215U oziroma Core i5-1235U (odvisno od različice) in osem gigabajtov sistemskega pomnilnika. Za shranjevanje podatkov je na voljo do 512 gigabajtov (pogon Solid State) prostora. Za opravljanje splet-

nih konferenc je novi Chromebook opremljen s spletno kamero visoke ločljivosti, napolnjena baterija pa zagotavlja do 12 ur avtonomije delovanja. Lenovo IdeaPad 5 Gaming Chromebook ima bogato paleto priključkov, pa tudi brezžični povezavi Wi-Fi 6E in Bluetooth 5.0.

Ekstremno hitri pogon MSI SPATIUM PCIe 5.0

Podjetje MSI je nedavno predstavilo nov pogon Solid State, ki je opremljen z vmesnikom PCI Express 5.0. Gre za novo generacijo podatkovnega vmesnika, ki ga bodo podpirali tako procesorji Intel kot AMD nove generacije. Pogon Solid State podjetja MSI temelji na osnovi naprednega krmilnika in uporablja napredne pomnilniške elemente V-NAND TLC.

MSI SPATIUM PCIe 5.0 lahko doseže teoretično hitrost branja podatkov do 10.000 megabajtov na sekundo, hitrost zapisa podatkov pa znaša 9.500 megabajtov na sekundo. S tem je za kar 1,5-krat hitrejši v primerjavi s pogoni Solid State, ki razpolagajo s podatkovnim vodilom PCIe 4.0. Največje zasluge za to gredo podatkovnemu vodilu PCIe 5.0 s prepustnostjo do 15,8 gigabajta na sekundo. Podjetje MSI bo pogon SPATIUM

IMATE TEŽAVE S KRIŽEM,
BOLEČINE V VRATU, ZAPESTJU?

MI IMAMO REŠITEV ... PREVERITE
FIZIOTERAPIJA IN
ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA

WWW.VITA-SPA.SI | INFO: 031 807 784
VITA SPA D.O.O., | P.E. CESTA KOMANDANTA STANETA 4A | MEDVODE (TC SPAR 1. NADSTROPJE)

VITA SPA
znanje za zdravje

z vmesnikom PCIe 5.0 ponudilo v prodajo še letos. Prednosti novosti bodo seveda lahko izkoristili le tisti, ki razpolagajo z osnovno ploščo s podporo za podatkovno vodilo PCIe 5.0. MSI SPATIUM PCIe 5.0 bo na voljo s kapacitetami enega terabajta, dveh terabajtov in štirih terabajtov. Maloprodajna cena še ni bila razkrita.

BeReal: družbeno omrežje s popolnoma novim pristopom

Družbena omrežja so postala nekakšen nadomestek resničnega življenja, kar še posebno drži za najbolj priljubljena omrežja, kot so Facebook, Instagram, TikTok ... Uporabniki na primer družbeno omrežje Facebook uporabljajo za povezovanje s prijatelji in domačimi ter za raziskovanje zanimivih novic. A mlajšim ni najbolj po godu in mnogi so presedlali na Instagram in TikTok ter iščejo podobne alternative. Zato ne preseneča, da se mladi vse bolj ozirajo na družbeno omrežje, imenovano BeReal (<https://bere.al/en>). Pri njem gre za to, da mladi objavljajo zgolj pristne dogodke iz svojega življenja in ne stvari, ki zahtevajo veliko načrtovanja in računalniške obdelave. Uporabniki imajo ob določenem trenutku v dne-

vu dve minuti časa, da zajamejo posnetek (z uporabo ene od kamer na pametnem mobilnem telefonu ali tabličnem računalniku) in ga objavijo. Čas, ko imajo uporabniki na voljo ti dve minuti, se od dneva do dneva razlikuje. Družbeno omrežje BeReal deluje po principu vzajemnosti. Če uporabnik ne objavi ničesar, tudi ne vidi objav drugih uporabnikov. Zato ne preseneča, da nova platforma ni namenjena vplivnežem, ampak običajnim uporabnikom. Kot vse kaže, je nov »pristop« že prepričal celo TikTok, saj je na tej osnovi pripravil storitev TikTok Now, ki ne omogoča uporabe filtrov in drugih naprednih možnosti. Uporabniki so nad novim pristopom navdušeni, videli pa bomo, kako se bo obnesel na dolgi rok.

System76: Osebni računalniki Linux s stilom

Na trgu namiznih osebnih računalnikov Linux ne moremo zgrešiti podjetja System76. Gre za napredne računalniške sisteme, ki so posebej prilagojeni delovanju odprtokodnih distribucij operacijskega sistema Linux. Nedavno pa so računalniški sistemi System76 doživeli stilsko prenovno ohišja, ki navdušuje. Inženirji podjetja

System76 so prenovili računalniška ohišja sistemov Thelio, Thelio Mira in Thelio Massive. Čeprav so ti opremljeni z manj lesa, kot smo bili vajeni pri prejšnjih modelih, je oblika ohišja mnoge navdušila. Poleg tega prenovljeno ohišje omogoča lažjo proizvodnjo in s tem manjše stroške za podjetja. Uporabniki lahko za nameček celo zamenjajo leseni del. Ker je ta na voljo v različnih barvnih odtenkih, lahko uporabniki ohišje prilagodijo svojim potrebam. Podjetje System76 trenutno trži pet različnih modelov namiznih računalnikov Thelio. Vstopni model je na voljo za preračunanih 1.100 evrov. Strojna oprema novosti obsega Intelov procesor 12. generacije Intel Pentium Gold G4700 in osem gigabajtov systemskega pomnilnika. Najzmogljivejši model pa je opremljen z dvema strežniškima procesorjema Intel Xeon in systemskim pomnilnikom skupne kapacitete 1,5 terabajta.

JANJA VIDMAR V KORAKU Z VOLKOM

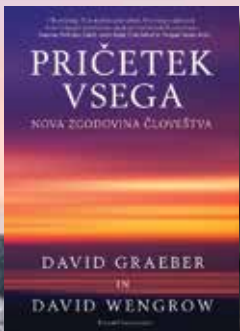
»DRAMATIČNA ZGODBA
JANJE VIDMAR NAS TOKRAT
ODPELJE V ITALIJO:
KAR SE ZGODI V TOSKANI,
NAJ OSTANE V TOSKANI.«
– SAMO RUGELJ, BUKLA

NADALJEVANJE POTOPISEGA ROMANA NITI KORAKA VEČ, KI SE LAHKO BERE TUDI SAMOSTOJNO.

PRIČETEK VSEGA

DAVID GRAEBER IN DAVID WENGROW

»TO NI KNJIGA. TO JE INTELEKTUALNI UŽITEK. NITI ENEGA POGLAVJA NI, KI NE BI (IGRAJE) PREOBRAČALO USTALJENIH INTELEKTUALNIH PREPRIČANJ.«
– NASSIM NICHOLAS TALEB

- V spletni knjigarni bukla.si je poleg knjig založbe UMco na voljo več kot 2000 izbranih knjižnih novosti in uspešnic drugih založb.
- Za ugodnejši nakup pobrsajte po naših akcijah in si izberite knjige po svojem okusu.

Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po telefonu 01/520 18 39 • po e-pošti knjigarna@umco.si

knjigarno
www.bukla.si

Elon Musk si je premislil. Twitter želi zase

MUSK SI JE ZOPET PREMISLIL GLEDE TWITTERJA IN PONOVO DVIGNIL PRAH NA MEDNARODNI RAVNI.

Musk-Twitter drama se nadaljuje, zdaj z novo zanko. Kontroverzni milijarder si je spet premislil glede nakupa družbene platforme Twitter. Vrnil se je k prvotni zamisli in želi ponovno kupiti omenjeno platformo. Svojo resnost in namero je nakazal z izpolnitvijo nove vloge pri ameriški komisiji za vrednostne papirje in borzo. A nakup bo izveden pod enim pogojem – Twitter mora opustiti svojo tožbo.

KAKO SE JE VSE SKUPAJ ZAČELO?

Ne zamerimo vam, da ste po več kot 6 mesecih pozabili, kdaj se je ta saga sploh začela. Musk je aprila 2022 objavil, da je kupil 9,2-odstotni delež v Twitterju. Vodilni v podjetju so mu takoj ponudili sedež v upravnem odboru, kar je Musk tudi sprejel, po tednu dni pa si je premislil. Opažamo vzorec.

Kakorkoli že, zakaj je prišlo do spremembe? Novopečeni delničar je ugotovil, da bi bil s sedežem v upravnem odboru omejen na zgolj mak-

simalni delež do 14,9 %, kar se ni skladalo z njegovim dolgoročnim načrtom. Najbolj ga je bolelo dejstvo, da bi moral opustiti svoj hobi »tvitanja« o tem, kako Twitter ne izkorišča svojega potenciala. Rešitev je videl kar v nakupu celotnega podjetja, ki je bilo takrat ocenjeno na 44 milijard dolarjev.

Pri tem znesku pa se je vse obrnilo na glavo. Elon Musk je bil mnenja, da Twitter ni vreden toliko denarja, saj naj bi družbeno platformo pestilo enormno število nezaželenih »botov«. Podjetje je obtožilo, da mu ni posredovalo točnih podatkov o številu le-teh, kar je bilo za ustanovitelja Tesle dovoljšen razlog, da odstopi od dogovora. Prizadeti stranki to seveda ni bilo po godu in začela se je sodna bitka. Prvo soočenje naj bi bilo 17. oktobra, sedaj pa so se štrene zopet premešale. V torek, 4. oktobra, se je Musk odločil, da bo izpolnil svojo obljubo in kupil Twitter po ceni 54,20 dolarja na delnico, in sicer pod pogojem, da tožba propade.

ZAKAJ JE PRIŠLO DO SPREMEMBE?

Po vsem, kar se je dogajalo, lahko rečemo, da samo Musk razume Muska – in še to je pod vprašajem. Javnost pa je v zadnjih mesecih dobila priložnost pokukati v zakulisje, kaj se je dogajalo v najbolj odmevni sagi zadnjega desetletja. V raziskovalnem postopku, ki je tipičen za obdobje pred začetkom sojenja, je bilo razkrito marsikaj. Začenši z neprijetnimi sporočili, ki so pokazala, kako je posel propadel in kako je Elon stopnjeval svoje navdušenje nad Twitterjem – najprej z vlaganjem, nato s poskusom prevzema. Nesojeni lastnik Twitterja se prav tako še predobro zaveda, kakšne posledice ga lahko doletijo na sodišču. Muskovo edino orožje je objavljanje negativnih podatkov o Twitterju, kar ga lahko pošteno udari po denarnici, če bo moral izpolniti svoj del dogovora.

Musk se je odzval na nedavno dogajanje. Tvitnil je, da je nakup Twitterja prvi korak k »ustvarjanju X, aplikacije vsega«. S tem se sklicuje na kitajsko

aplikacijo/platformo WeChat, ki je življenje začela kot storitev za sporočanje, zelo hitro pa preseгла te omejitve in integrirala številne druge funkcije, od iger do družbenih medijev in nakupovanja. Musk je v preteklosti izrazil željo, da bi Twitter sledil isti poti. Junija je zaposlenim dejal, da »v bistvu živite na WeChatu na Kitajskem. Če nam bo to uspelo poustvariti s Twitterjem, bomo zelo uspešni«. Zanimivo je, da WeChat vključuje tudi plačilne storitve in ime za aplikacijo – X – si je Musk izposodil od banke (X.com), ki jo je sam tudi soustanovil in za katero je bilo načrtovano, da bo postala PayPal.

KDO BO LASTNIK TWITTERJA, ČE BO POSEL USPEL?

Logično, da Elon Musk, kajne? Ni tako enostavno. S pravnega vidika bi vse delnice kupil holding, ki pa je v celoti v lasti Muska, kar je bilo razkrito v prijavi na komisijo za vrednostne papirje in borzo.

Musk se bo tako znebil javnih delničarjev, ki so v preteklosti vplivali na odločitve znotraj Twitterja. Vseeno pa bodo v posel vključena številna zunanja podjetja, skladi in posamezniki, ki so v posel vložili več milijard, vključno z ustanoviteljem podjetja Oracle Larryjem Ellisonom, savdskim princem Alwaleedom Bin Talalom in podobno. Celoten seznam vlagateljev si lahko ogledate v poro-

čilu časopisa The Wall Street Journal. Elon jim je obljubil povrnitev naložbe, Washington Post pa namiguje, da bodo nekateri želeli imeti tudi vpliv nad dogajanjem v podjetju. Kdo pa bo vodil dnevne posle? Malo verjetno je, da bo trenutni izvršni direktor Parag Agrawal obdržal svoj položaj, saj že več mesecev bije besedni boj z Muskom. Lahko se zgodi, da bi Musk sam začasno vodil podjetje, vse dokler ne najde primerne zamenjave.

KAJ SE BO ZGODILO S TOŽBO?

Sojenje se bo nadaljevalo po načrtu. Ali se bo proces začasno zaustavil, je v rokah sodnice. Muskov pogoj za nakup je opustitev sodb, vendar se mora s tem strinjati tudi Twitter. Vsaj v tem trenutku se to zdi malo verjetno. Eric Talley, profesor prava na kolumbijski univerzi, prav tako dvomi, »da se bodo preprosto strinjali, da se vse skupaj ustavi«.

Opozoril je, da se lahko »ena ali dve stvari zamakneta za nekaj dni«, vključno z Muskovo uvodno izjavo, vendar mora ekipa Twitterja še naprej slediti načrtu, kot da bo sojenje potekalo normalno. Pravi tudi, da bi tožba preprečila Musku nadaljnje zavlčevanje.

KDAJ SE BO TWITTER SAGA KONČALA?

Traja lahko še teden, mesec, več mesecev ali celo več kot leto dni ... Na tej točki ni nič več jasnega. Ampak Musku za vrat diha april 2023, ko mu poteka njegovi finančni sporazumi. Če do takrat ne bo sklenil posla ali obnovil teh finančnih dogovorov, je možno, da bo to datum, ko bo dogovor dokončno propadel. Elon bi moral plačati milijardno kazen in upati, da ga komisija za vrednostne papirje in borzo ne bo dodatno kaznovala. Twitter bi bil v tem primeru bogatejši za milijardo dolarjev, vendar v zameno, da je bilo njihovo ime skoraj eno leto del popolnega kaosa.

iPhone 14 Pro Max: najboljše, kar premore Apple

ČE SI HOTEL DOBITI NAJBOLJŠE, KAR ZMOREJO APPOLOVI INŽENIRJI, POTEM SI KUPIL ENEGA IZMED PRO MODELOV IPHONOV. LETOS TA TRDITEV PRIDE ŠE DO TOLIKO VEČJEGA IZRAZA, SAJ STA SAMO PRO RAZLIČICI DOBILI TISTE NAJBOLJ KORISTNE NADGRADNJE.

iPhone 14, iPhone 14 Plus, iPhone 14 Pro in iPhone 14 Pro Max – štiri različice, ki bodo potešile tehnološko srbečico uporabnikov vse do predstavitve naslednje generacije. V uredništvu smo se dokopali do najmočnejše različice – iPhone 14 Pro Max – in preverili, katere novosti so bolj uporabne in katere malo manj.

Razlika med iPhone 14 Pro in 14 Pro Max je le v velikosti zaslona in kapaciteti baterije, zato ta različenost v večini velja tudi za navadno Pro različico telefona.

Kaj nam je bilo všeč?

- 👍 Odlična, če ne celo najboljša glavna kamera
- 👍 Neverjetna življenjska doba baterije
- 👍 Najmočnejši mobilni procesor
- 👍 Vrhunski zaslon

Kje je prostor za nadgradnjo?

- 👎 Čas za hitrejšo polnjenje
- 👎 Okorna zasnova
- 👎 Dynamic Island je trenutno le programska domislica
- 👎 (Pre)visoka cena

IPHONE 14 PRO MAX CENA SLOVENIJA IN RAZLIČICE

iPhone 14 Pro Max 6GB/128GB:	1.556 €
(naša testna različica)	
iPhone 14 Pro Max 6GB/256GB:	1.696 €
iPhone 14 Pro Max 6GB/512GB:	1.968 €
iPhone 14 Pro Max 6GB/1TB:	2.249 €

Na voljo v srebrni, zlati, črni in vijolični barvi pri priznanih slovenskih prodajalcih in slovenskemu Apple distributerju iStyle.

IPHONE 14 PRO MAX: VSEM POZNAN DIZAJN

Če imate v rokah iPhone 13 ali 12 Pro Max, potem imate, vsaj kar se tiče dizajna, v rokah tudi novi iPhone 14 Pro Max. Do bistvenih sprememb ni prišlo, tudi same dimenzije telefona so bolj ali manj enake z le nekaj milimetskimi odstopanjem. Še vedno gre za enega izmed težjih (240 g) in večjih telefonov na trgu (160,7 x 77,6 x 7,85 mm), kar dodatno poudarijo ravni robovi, ki so dizajnerska stalnica že nekaj generacij. Čeprav dizajn daje občutek, da gre za »kopiraj in prilepi«, Applu ne moremo oporekati kakovosti izdelave in izbora materialov. Okvir je izdelan iz nerjavečega jekla, zaslon pa je zaščiteno s steklom Ceramic Shield, ki se brez težav kosa ali celo prekosi konkurenčno zaščitno Corning Gorilla Glass Victus. Hrbtna stran je za do-

daten premijski občutek steklena, a je ta občutek nekoliko omadeževan zaradi prstnih odtisov in strahu pred poškodbami. Priporočamo, da svojo visoko investicijo zavarujete z ovitkom. Na zadnji strani je še sklop kamer, postavljen v klasično postavitev, ki pa v primerjavi s prejšnjo generacijo še nekoliko bolj odstopa od ohišja. Rezultat je močno nagibanje na ravni površini, še en razlog za uporabo ovitka, ki to nekoliko ublaži. Telefon ima tudi oceno IP68, podobno kot večina flagship telefonov, kar pomeni, da je zaščiten pred prahom in potopitvijo v plitvo vodo.

Na levi strani okvirja sta gumba za glasnost, gumb za preklap v tihi način in reža za SIM kartico. Na desni strani se nahaja gumb za vklop/izklop, spodaj pa je Applov lastniški vmesnik Lightning za polnjenje baterije telefona. Ali je to zadnji iPhone z Lightning vmesnikom, ni znano. Lahko pa se zgodi, da bomo zaradi nove evropske uredbe že naslednje leto videli prvi iPhone z USB-C vmesnikom (držimo pesti).

Največja oblikovna sprememba se je zgodila na zaslonu. Odstranili so klasično zarezo za sprednjo kamero in jo nadomestili z namenskim prostorom v obliki tablete, v katerem se skrivajo sprednja kamera, senzor za prepoznavo obraza in programska funkcija, ki prostor prilagodi glede na izbrano aktivnost (več v nadaljevanju).

IPHONE 14 Pro Max: SUPER RETINA ZASLON ŠE VEDNO NA VRHU LESTVICE KAKOVOSTI

Apple iPhone 14 Pro Max je opremljen z najsvetlejšim zaslonom, ki je bil kadar koli vgrajen v kateri koli telefon. 6,7-palčni Super Retina zaslon lahko na sončni svetlobi doseže neverjetnih 2000 niti svetlosti. Skupaj z malenkost izboljšano ločljivostjo (2796 x 1290) smo vedno gledali osupljive in bogate barve, črni odtenki pa so ostali črni tudi na neposredni sončni svetlobi. Nadgradili so tudi frekvenco osveževanja, ki se sedaj samodejno prilagaja od 1 Hz do 120 Hz glede na našo uporabo. Dejstvo, da se lahko zaslon upočasni vse do 1 herca, je Applu (končno) omogočilo, da vgradi funkcijo vedno vklopljenega zaslona (Always-On Display). Always-On zaslon je že kar nekaj let nekaj povsem običajnega pri Android telefonih, tudi v srednjem in nizkocenovnem razredu, vendar je Applova rešitev kot vedno nekoliko drugačna.

Skoraj vsi Android telefoni se funkcije lotevajo na zelo podoben način: črno-bel zaslon, ki prikazuje datum, uro in še kakšno informacijo. Apple se je odločil, da zmanjša svetlost in barvitost zaslona na najnižjo raven, vendar pusti vidnih več ključnih informacij, kot so na primer datum, ura, pripomočki (widgets) in fotografija, ki jo uporabljate za zaklenjeni zaslon. Nastavite lahko tudi, da se vam prikazujejo nekatere podprte dejavnosti, kot na

primer predvajanje glasbe, ampak v tem primeru je poraba baterije večja.

Katera izvedba je boljša? To bo odvisno od vaših preferenc. Nekateri boste še naprej prisegali na minimalističen pristop, ki ga je ubral Android, drugi pa boste zadovoljni z obilico informacij, ki so na voljo pri Applu. Morda se lahko zgodi, da bo v prihodnjih Android različicah možno nastaviti podobno personalizacijo kot pri novih iPhone telefonih. Osebo smo bili večino časa zadovoljni z Applovim Always-On zaslonom, motil nas je le ponoči oziroma v temnih prostorih med gledanjem vsebine na televizorju ali računalniku, kjer smo imeli stalno občutek, da se na telefonu nekaj dogaja oziroma smo v zmoti mislili, da smo dobili novo obvestilo ali kaj podobnega. Morda bo Apple v prihodnje dovolil večjo mero prilagoditve, kaj vse se lahko prikazuje na vedno vklopljenem zaslonu.

DYNAMIC ISLAND – NEPOSREČENA DOMISLICA ALI UPORABNA FUNKCIJA?

Zareze, pri kateri smo bili vajeni, da se je povezovala z okvirjem telefona, sedaj ni več, vsaj ne v isti obliki. Prostor s TrueDepth kamero (sedaj s samodejnim ostrenjem) in senzorji za prepoznavo obraza se je pomaknil nižje, kjer daje občutek, da lebdi nad zaslonom. Kot že rečeno, je ta otok dobil programsko funkcijo nekakšne nadzorne plošče, na kateri se prikazujejo določene informacije. Če boste na primer imeli odprto aplikacijo Apple Music, Spotify ali kaj podobnega, boste na levi strani dinamičnega otoka opazili sliko albuma/izvajalca, na desni pa potek glasbe v obliki valovite animacije. Konkretnejše informacije se pojavijo z daljšim pritiskom na otok.

Število aplikacij, ki podpira dinamični otok, je

vsaj za zdaj omejeno. Preizkušeno delujejo navigacija, časovnik, stanje odhodnih/dohodnih ključev, snemanje zaslona in podobno. Apple naj bi v zelo kratkem razširil število aplikacij, ki bodo podpirale nov dinamični otok.

Torej, ali gre za marketinško domislico ali za funkcijo, ki jo bodo z veseljem uporabljali številni uporabniki? V tem trenutku se zaradi omejene funkcionalnosti bolj nagibamo, da gre za atrakcijo. Je pa v nekaterih situacijah otok lahko že zdaj zelo uporaben: ko smo na primer želeli zaustaviti predvajanje glasbe, smo le kliknili ustrezen gumb na otoku, pri vklopljeni navigaciji pa smo lahko videli, kam moramo zaviti ...

Uporaba določenih aplikacij je tako bolj poenostavljena in hitrejša. Ampak ... V zameno za ta nivo priročnosti je na zaslonu vedno viden črn prostor, kar je moteče predvsem, ko smo gledali posnetke v celozaslonskem načinu. Ideja je dobra, pri izvedbi pa bi raje videli, da Apple vso »mašinerijo« postavi pod zaslon, ko pa bi uporabnik vklopil podprto aplikacijo, bi se programsko prikazal ta dinamični otok. Kakšna se vam zdi ta ideja? Je izvedljiva oziroma sploh smiselna?

IPHONE 14 Pro Max: KAMERE SO IZREDNE

Ne glede na vse kritike in posmehe, ki jih je Apple deležen od drugih skupnosti, mu nihče ne more oporekati, da je vedno izdeloval telefone z najboljšimi kamerami. Dejstvo, da mu je to do sedaj uspevalo z 12 MP senzorjem, medtem ko konkurenca hiti z vgraditvijo 108 MP in celo večjimi senzorji, je še toliko bolj impresivno.

Apple je vsako leto dokazal, da velikost v tem primeru ni pomembna. Bolj pomembna je kakovost senzorja, dober dinamični razpon, barvna natančnost in programska obdelava posnetkov. Na tem področju pa Apple prekaša samega sebe.

Po dolgem času pa se je zgodilo nekaj nepredstavljivega – Apple je nadgradil glavni senzor na 48 MP (f/1,78) in dodal še tehnologijo »pixel binning«, ki jo že nekaj časa poznajo Android uporabniki. V sklopu kamer najdemo še ultraširoko 12 MP kamero (f/1,8), telefoto 12 MP kamero (f/2,8) in sprednjo 12 MP s samodejnim ostrenjem. Novost je tudi Photonic Engine, čigar naloga je izboljšati fotografije pri slabši svetlobi.

Kaj vse te nadgradnje in številke pomenijo za uporabnika? Kljub večjemu senzorju bo večina uporabnikov še vedno zajemala 12 MP fotografije po zaslugi »pixel binning« tehnologije, ki omogoči senzorjem, da sprejmejo podatke večih pikslov (v tem primeru 4) in jih združijo v eno večjo, bogatejšo slikovno piko. V praksi naj bi se to pokazalo v boljših barvah in boljšem zajemanju fotografij pri slabši svetlobi. V nastavitvah lahko izberete funkcijo RAW/ProRAW, s katero

boste fotografirali v polni ločljivosti, ampak to pride bolj ali manj v poštev za bolj izkušene fotografe, ki nameravajo fotografije dodelati v Photoshopu. Nova 48 MP kamera omogoča tudi 2-kratno optično povečavo, poleg 3-kratne povečave, ki jo ponuja telefoto kamera.

Kaj naj rečemo? Ni dvoma, da gre za enega izmed najboljših sklopov kamer na trgu – po našem okusu bi ga postavili kar na prvo mesto, zelo blizu za petami mu je sklop kamer na telefonu Samsung Galaxy S22 Ultra. Detajli, bogatost in natančnost barv pri dobri svetlobi so naravnost fascinantni, še bolje pa je, da se pri tem ni potrebno posebej naprezati. Enostavno vklopiš kamero, izbereš motiv in klikneš na gumb. Vse ostalo naredijo senzorji in programska obdelava. Slednja je tako hitra, da niti ne opaziš, da je telefon dodatno obdelal fotografijo. Enako velja pri nočnih fotografijah oziroma pri fotografijah pri slabši svetlobi.

Samsungu bi dali prednost pri povečavi, kjer je južnokorejski gigant še vedno fenomen. iPhone 14 Pro Max lahko nekaj časa sledi konkurentu – tam nekje do 10-kratne povečave, vendar mu pri večjih povečavah zmanjka sape. Ni pa to nekaj pretresljivega, saj boste redko uporabljali več kot 3-kratno povečavo, enako velja za večino Samsungovih uporabnikov.

Nadgrajene so tudi video možnosti, ki segajo vse do 4K (30 fps). Apple se ni odločil za 8K snemanje, čeprav z večjim senzorjem izpolnjuje vse pogoje. Bi vas to moralo motiti? Ne, 8K posnetki so brez dvoma osupljivi, ampak prepričani smo, da gre spet za funkcijo, ki jo uporabljajo le profesionalni fotografi. Ostali uporabniki ne bodo opazili razlike med 4K in 8K, še posebej, ker večina doma ne razpolaga z 8K zaslonom. In še, 8K posnetki zasedejo veliko več prostora, kar le še

dodatno pospeši nenehno prenašanje datotek v oblak ali računalnik.

Snemalci boste veseli izboljšane kinematografskega načina Cinematic Mode in nove funkcije Action Mode, ki opazno zgladi dogajanje v objektivu. Če ste vi ali motiv v gibanju, vklopite to funkcijo.

PROCESOR, BATERIJA, iOS 16

Novi A16 Bionic je najhitrejši čip v pametnih telefonih. Pika. Od predhodnika je hitrejši približno 10 %, Android konkurenti pa so daleč zadaj. Ne bomo preveč dolgozeli. Rezultati na sintetičnih testih (GeekBench 5, 3DMark ...) so vidni tudi v praksi. Zatkanja, upočasnitve pri večopravnosti ... tega enostavno ne boste opazili, ne glede na to, kaj boste s telefonom počeli.

Baterija – še ena točka, ki je bila pogosto v prid

Appla (vsaj pri Pro modelih) – ostaja vrhunska. Kapaciteta baterije je manjša kot pri iPhone 13 Pro Max (4,323 mAh vs. 4,352 mAh), a novinec manko nadoknadi z učinkovitejšim čipom in zaslonom. Novi iPhone 14 Pro Max bo v vsakem primeru zdržal do večera, ostalo pa vam bo še vsaj 30-40 % za naslednji dan. Če boste uporabljali funkcijo vedno vklopljenega zaslona, lahko pričakujete večjo porabo, približno 15 % pri celodnevni rabi.

Ni pa vse pozitivno. Hitrost polnjenja je velika šibka točka novega iPhona – in na splošno ameriškega proizvajalca. Ne vidimo razloga, zakaj je Apple še vedno pri medlem 20 W polnjenju, medtem ko se nekateri Android razvijalci spogledujejo že s 120 W, 150 W in celo z 200 W. Ne zahtevamo teh norih števil, ampak 66 W bi moral postati industrijski standard.

iPhone 14 Pro Max poganja operacijski sistem iOS 16, ki pa bo na voljo tudi na iPhonu 8 in novejših telefonih.

KONČNO MNENJE

Apple iPhone 14 Pro Max je izpolnil pričakovanja. Skoraj vse nadgradnje so na mestu: izboljšani zaslon in kamere, hitrejši in varčnejši procesor ter nove funkcije, kot je na primer Always-On zaslon. Dinamični otok je trenutno po našem mnenju bolj ali manj programska domislica, ohranjamo pa upanje, da bo Apple v prihodnosti idejo še nadgradil.

Spodleti mu na področju polnjenja, zasnove, ki je preveč okorna za leto 2022, in pa pri postavitvi visoke cene, ampak ta do zdaj Apple uporabnikov še nikoli ni ovirala pri nakupu. Če želite kupiti enega najboljših telefonov na trgu oziroma najboljši iPhone do zdaj in nimate omejenega proračuna, potem je iPhone 14 Pro Max dobra izbira.

Nagrade WEBSI: kdo je najbolj zaznamoval preteklo digitalno leto?

WEBSI NAGRADE ZA DIGITALNE PRESEŽKE V PRETEKLEM LETU SO LETOS RAZGLASILI ŽE ENAJSTIČ. IZBIRALI SO JIH MED **180** REKORDNO PRIJAVLJENIMI PROJEKTI. **KDO JE LETOS NAJBOLJ IZSTOPAL NA SLOVENSKEM DIGITALNEM PARKETU?**

11. leto WEBSI Digitalnih presežkov je prineslo rekordno število prijav – kar 180. Izmed teh je 108-članska strokovna, poslovna in video žirija, ki jo je vodil Dražen Vranješ Kosi, strokovnjak za marketing pri BMW Group Slovenija, izbrala digitalne presežke 2022. Projekt WEBSI Digitalni presežki Slovenije 2022 se je zaključil s konferenco o digitalnem komuniciranju in slavnostno podelitvijo nagrad. Prav slednje nas je najbolj zanimalo, zato si pogledajmo, kdo je letos najbolj izstopal.

ZANIMIVE RAZPRAVE STROKOVNJAKOV S PODROČJA MARKETINGA

Organizator projekta Zavod WEBSI je na dogodek, ki je potekal v Festivalni dvorani Ljubljana,

povabil osemnajst strokovnjakov s področja marketinga. Dogodek sta s predavanjem "Tko sam ja da ti sudim" otvorila Julija Somrak (digitalna kreativna direktorica in vodja oddelka za vsebinski marketing, Renderspace) ter Marko Klemen (umetniški direktor, DROM agency), ki sta pod svoj drobnogled vzela vsa prijavljena festivalska dela 2022. Sledilo je zanimivo predavanje Jerneje Ham (specialistke za produkti marketing, Outbrain), v katerem smo izvedeli, kako graditi in lansirati produkte, ki jih uporabniki obožujejo.

Eva Škedelj (vodja Meta Slovenija in vodja prodaje, Httpool Slovenija) in Leja Kezmič (TikTok Client Solutions Manager, Httpool Slovenija) pa

sta iskali odgovor na vprašanje »Kje in kako najti priložnosti na družbenih omrežjih, ki jih uporabljajo vaše ciljne skupine?« Zanimiva je bila tudi razprava o tem, kako se je Mercator lotil zadovoljstva strank in zavzetosti zaposlenih ter na kakšen način želijo tudi skozi interno digitalizacijo izboljšati uporabniško izkušnjo.

Letos smo lahko prisluhnili tudi pogovoru z ministrico za digitalno preobrazbo, dr. Emilijo Stojmenovo Duh, s katero se je o tem, kakšno okolje lahko zagotovimo za hiter in trajnostni razvoj digitalizacije v Sloveniji, pogovarjal Zoran Savin (IAB).

Vsekakor še en dogodek, ki ga ni smel zamuditi nihče, ki da kaj na digitalizacijo in digitalne presežke v slovenskem prostoru.

Generalni spletni prvak projekt Merkur na črni petek (Agencija 101 d. o. o. in Merkur, trgovina d. o. o.)

WEBSI NAGRAJENCI

NAJ AGENCIJA WEBSI 2022:

Agencija 101, d. o. o.

NAJ NAROČNIK WEBSI 2022:

Mercator, d. o. o.

GENERALNI WEBSI PRVAK 2022:

Merkur na črni petek (Merkur trgovina, d. o. o., Agencija 101, d. o. o.)

NAJBOLJŠA VSEBINA:

Argeta s prvimi NFT-ji v regiji (Atlantic Grupa, d. d., Luna TBWA, d. o. o.)

NAJBOLJŠA UPORABNIŠKA IZKUŠNJA:

McDonald's (Alpe-Panon McDonald's DL, Futura DDB, d. o. o.)

NAJBOLJŠE OBLIKOVANJE:

Spletna stran doorson.com (Doorson, d. o. o., DBP – Brand Design Studio)

NAJ DIGITALKA:

Kristina Gregorc, direktorica digitalne komunikacije, razvoja in spletne prodaje, Mercator, d. o. o.

NAJ DIGITALNA KAMPANJA 2022:

Cockta FREE predstavlja: UNFOLLOW – odkrij skrivnost popolne svobode (Atlantic Grupa, d. d., DROM agency d. o. o., Spletna postaja, d. o. o.)

NAJUČINKOVITEJŠI DIGITALNI PROJEKT ("USE OF DATA"):

Corsair PC Builder (Corsair Engineering, d. o. o. (Corsair Memory), Optiweb, d. o. o.)

Poleg teh so podelili tudi nagrade po posameznih kategorijah.

Metavesolje je prihodnost, v kateri bo vse povezano med seboj

NIZOZEMEC ARAGORN MEULENDIJS AKA GOSPOD METAVESOLJE IMA VIRTUALNE SVETOVE V MALEM PRSTU.

Navdušenec nad novimi tehnologijami in (pop) kulturo 80-ih let prejšnjega stoletja, iz katere se napaja tudi metavesolje, je bil med govorce na konferenci Conventa Crossover, kjer je udeležencem predstavil, kako naj bi bili videti dogodki v virtualnem svetu. Meulendijs si ne zatiska oči in se zaveda, da smo od pravega metavesolja oddaljeni še desetletja, kljub temu pa že zdaj zavzeto »pridiga« o njegovih prednostih, kar se za »meta evangelista«, kar je njegova nova funkcija v podjetju Your Open Metaverse, tudi spodobi.

Kako ste si »prislužili« vzdevek Mr. Metaverse (Gospod Metavesolja)?

Novembra 2021 sem se pridružil podjetju Your Open Metaverse in že decembra smo šli v Hamburg na konferenco Blockchance, ki se posveča svetu kriptovalut in *blockchain* tehnologijam. Tam sem predaval o metavesolju in ljudje so bili

očitno navdušeni nad tem, kar sem jim povedal, saj jih je po predavanju veliko prišlo do mene. Očitno so si me zapomnili tudi do slavnostne večerje, ki je sledila konferenčnemu dnevu. Predstavljal sem si, da bo šlo za gala prireditve, zato sem si nadel smoking – in kmalu ugotovil, da sem edini v njem. Verjetno si predstavljate, da je na takšnih konferencah večina moških – in tudi tu so prevladovali –, a se je v kotu vendarle našla skupina žensk. Ko me je ena od njih zagledala v smokingu, mi je rekla: »O, Mr. Metaverse je prišel!« Vzdevek se me je potem kar oprijel in tudi sam sem ga posvojil.

Ko sem iskala več informacij o vas, sem nalepila še na nadimek »Master of Metaverse«, gospodar metavesolja ...

Ah, to je pa moja interna šala (smeh). Sem namreč zavzet oboževalec 80-ih let prejšnjega sto-

letja in tudi panoga metavesolja se zelo navduhuje po tem obdobju. Morda ste tudi sami opazili, da so podjetja, ki se ukvarjajo z metavesoljem, obarvana v barve 80-ih let – modro, vijolično, rožnato, rdečo ... V otroštvu je bila ena od mojih najbolj priljubljenih risank He-man in gospodari vesolja (He-Man and Masters of the Universe). Tudi sicer se v mojih zapisih in objavah pogosto sklicujem na glasbo, filme in znanstveno fantastiko iz 80-ih let. Zdela se mi je dobra »fora«, če bi se tudi v tem primeru nanašal na to moje priljubljeno zgodovinsko obdobje in tako sem postal »gospodar metavesolja«.

Povejte nam kaj več o podjetju Your Open Metaverse in kako ste se pridružili njegovi ekipi.

Podjetje je bilo v takšni obliki, kot je danes, ustanovljeno leta 2019, a dejansko je precej starejše. Njegov ustanovitelj Daniël van der Waals ga je

Foto: Marko Delbello Ocepek

družbenih omrežjih, kjer uporabljajo podatke uporabnikov in jih prodajajo naprej, spoštuje zasebnost uporabnikov, hkrati pa omogoča različne zanimive komercialne in poslovne modele. *Blockchain* ima še veliko neizkoriščenega potenciala, ki ga še niti ne razumemo dovolj dobro, a stvari se hitro odvijajo naprej. To je tudi nam omogočilo pridobitev semenskega kapitala, ki smo ga močno potrebovali, saj smo se pred tem borili s pomanjkanjem finančnih sredstev.

V tem obdobju, med letoma 2019 in 2021, sva s prijateljem ustanovila spletno akademijo za razvijalce računalniških iger in takrat sem prišel v stik z YOM, saj so bili med našimi strankami. Ko sva se s poslovnim partnerjem zaradi različnih pogledov na vizijo najinega podjetja razšla, so me povabili k YOM.

Kakšna je vaša trenutna vloga v podjetju? Sprva ste bili direktor marketinga.

Tako je, deset mesecev sem opravljal vlogo direktorja marketinga, v tem mesecu pa sem postal »meta evangelist«, saj se mi je zdelo, da bom na ta način podjetju prinesel večjo vrednost, poleg tega pa se zdaj v večji meri ukvarjam z nalogami, v katerih resnično uživam. Kot direktor marketinga sem pomagal oblikovati naše marketinške aktivnosti, gradil blagovno znamko, skrbel za javno podobo in snoval strategije vsebinskega marketinga s poudarkom na družbenih omrežjih. Nekaj nalog sem sicer ohranil, še vedno veliko predavam na različnih konferencah, vzpostavljam podkast, pogovarjam se z novinarji in ustvarjam vsebine za družbena omrežja, kjer razlagam, kako deluje naša platforma in kaj metavesolje sploh je. Pravzaprav je 90 odstotkov vsega, kar počnem, ustvarjanje vsebin.

Metavesolje je za večino ljudi nekaj abstraktnega, kar si težko predstavljajo. Kako bi ga vi opisali na kar najbolj preprost način?

Najlažje bi ga opisal kot združevanje raznolikih tehnologij, ki bodo v naslednjih desetletjih med seboj povezale različne virtualne izkušnje v eno samo med seboj povezano interoperabilno izkušnjo. Predstavljajte si jo kot izkušnjo nakupovanja v nakupovalnem središču. Tam imate različne vrste trgovine, zlahka prehajate med njimi, v njih kupujete različne izdelke, ki jih lahko vidite in se jih dotaknete, nato v restavraciji kaj pojedete s svojo družino, otroci se lahko igrajo na igrišču in spoznavajo sovrstnike, nato pa greste vsi skupaj še v kino ali na laserske igre. Gre torej za različne izkušnje, ki jih lahko doživite. Metavesolje je naslednja evolucijska faza v razvoju interneta. Ko greste zdaj na internet, vas pričaka spletna stran, ki jo lahko preberete, na njej nekaj kupite, si ogledate video, morda napišete kakšen komentar in čakate na odziv ljudi. Z

drugimi igralci lahko igrate računalniške igre, ki pa niso povezane med seboj. No, če igrate *RoadBlock*, greste lahko tudi na *Minecraft* in vas tako čaka veliko digitalnih izkušenj, ampak niso povezane. Poleg tega se morate povsod prijaviti, recimo na Facebook ali Instagram. Tehnologija vam sicer to zdaj že močno olajša, a še vedno imate različne profile in ne le enega samega, poleg tega pa so vsi vaši podatki v lasti ponudnikov teh spletnih strani. Metavesolje je prihodnost, kjer bo vse to povezano. Tako kot v realnem svetu, kjer se lahko brez preprek sprehajate od vrat do vrat. Metavesolje bo tridimenzionalni svet, do katerega boste vstopali preko vašega računalnika, preko očal za navidežno resničnost ali orodij za obogateno resničnost, med vsemi izkušnjami pa boste prehajali povsem gladko, brezšivno.

Kako pa po vaših opažanjih ljudje v tem trenutku dojemajo metavesolje? Ali se ga bojijo ali pa ga entuziastično pričakujejo?

Naj najprej povem, da se velika večina ljudi, lahko bi trdil, da celo 99 odstotkov, metavesolja sploh ne zaveda, preprosto ne vedo zanj in so zato do njega povsem indiferentni. Ljudje, ki pa vedo zanj, se delijo na dva nasprotujoča si tabora. V prvem so tisti, ki se ga bojijo, saj o njem nimajo dovolj informacij. Če bi v 90-ih letih prejšnjega stoletja ljudi vprašal, ali potrebujejo mobilni telefon, bi vam vsi odkimali z glavo, češ da nočejo, da jih kdo kliče, ko so na poti, ali pa da je njihovo življenje dovolj kaotično že brez tega (*smeh*). Preprosto niso razumeli napredka tehnologije in dejstva, da bo vplival na družbo, ne glede na to, ali si ljudje želijo novih naprav ali ne. Potem pa so počasi dobivali zagon, čeprav si tega procesa ne znamo povsem razložiti. Sam si predstavljam, da so pametni telefoni in aplikacije zaživel, ko se je pojavila recimo aplikacija, ki oponaša zvok prdenja in se je zdela ljudem zabavna, zato je postala priljubljena in se viralno širila (*smeh*).

Številni ljudje imajo precej negativno mnenje o digitalnem svetu; menijo, da je svet slabši zaradi družbenih omrežij, kjer nekateri objavljajo podobne svojega krasnega življenja, druge pa to spravlja v slabo voljo, poleg tega pa se ljudje na spletu vedejo toksično drug do drugega. Vse to je pogosto res. Kar nas dela človeške, je interakcija, in družbena omrežja so nam do določene mere to odvzela, saj komunikacija večinoma poteka v pisni obliki. Zato pa so se pojavili emotikoni, saj so ljudje hoteli vnesti čustva svoji komunikaciji, saj ne morejo opazovati govornice telesa ali spremembe v tonu in višini glasu. Toda za metavesolje to ne bo veljalo. Peščica nas entuziastov nas je optimistična. Sam verjamem, da smo na poti v naslednjo fazo interakcije med tehnologi-

namreč gradil že od leta 2012, a se je njegova vizija z napredkom tehnologije precej spremenila. Sprva si je namreč želel ustvariti orodje za prezentacije v virtualnem okolju, s pomočjo katerega bi blagovne znamke znale bolje predstavljati svoje zgodbe ali sodelovati na dogodkih. Idejo je vedno bolj izpopolnjeval, a je skozi leta spoznal, da mora preseči polje prezentacij in se podati širše. Zamislil si je odprto platformo za metavesolje, ki bi jo lahko uporabljali za ustvarjanje raznolikih izkušenj v virtualnem prostoru, te pa bi se prenašale preko oblaka. Ustvarjalci vsebin bi tako lahko na njej sami snovali virtualne izkušnje, kar bi zanje predstavljalo neusahljiv vir kreativnosti. Vse, kar bi nastalo v vaši domišljiji, bi lahko prenesli na platformo. Iz te ideje smo torej izhajali, potem pa smo seveda tudi mi v zadnjih letih zaznali občuten porast kriptovalut in tehnologij za veriženje podatkovnih verig. Z *blockchain* tehnologijo lahko ustvarite platformo, ki v nasprotju z denimo profili na

jo in človeštvom, ko bo digitalna izkušnja postala veliko bolj človeška. Poleg tega bomo v virtualnem okolju lahko preizkušali različne stvari in jih nato v realnem tudi udeležili. Številne fizične izdelke, ki jih ne potrebujemo, bomo lahko zamenjali z virtualnimi, kar pomeni, da bomo lahko prenehali proizvajati veliko sranja.

Velike spremembe si obetam na področju zdravja. Recimo, v času zaprtja javnega življenja je veliko ljudi zapadlo v malodušje, tesnobo in depresijo, pa niso mogli dobiti termina pri terapevtu, ker so bili vsi tako zasedeni. V virtualnem svetu, ki bi bil popoln posnetek realnega, bi se lahko na primer posvetovali z zdravnikom iz Hong Konga, ki pa bi si lahko vzel čas za vas. Nanizal sem le nekaj primerov, ki govorijo v prid metavesolju in veliko bo pri tem še treba razmisliti, toda ko ljudje uporabijo svojo domišljijo, se lahko zgodijo številne dobre stvari.

Na konferenci Conventa Crossover ste govorili o dogodkih v metavesolju. Katere prednosti tovrstnih dogodkov vidite tako za njihove organizatorje kot tudi udeležence?

Najbolj očitna prednost je zagotovo razširljivost. Če imate poleg fizičnih tudi virtualne dogodke, torej nekakšno hibridno obliko, v katero tudi sam najbolj verjamem, lahko pritegnete veliko več ljudi. Ker jim ne bo potrebno potovati, bodo prihranili in se bodo zaradi tega morda udeležili tudi katerega drugega vašega dogodka, ki si ga sicer zaradi stroškov ne bi mogli privoščiti.

Druga prednost pa je kreativnost. S premikanjem v metavesolje boste imeli na voljo tehnologijo za obogateno resničnost, ki ne bo obogatila le virtualnega dogodka, temveč tudi tistega v živo. Kot organizator dogodka morate zdaj poskrbeti za prostor in njegovo opremljenost in za vse marketinške aktivnosti, kar vse veliko stane. V prihodnosti boste vse to lahko naredili virtualno. Ugibam, da bomo čez deset ali petnajst let vsi nosili očala za obogateno resničnost in organizatorji dogodkov bodo le za delček stroškov dogodka v živo pripravili program, v katerega se bodo ljudje poglobili, kot da bi bili na fizični lokaciji. Poleg tega boste lahko takoj dobili povratne informacije o zadovoljstvu obiskovalcev dogodka. Če zdaj organizirate dogodek, o udeležencih ne boste izvedeli kaj drugega kot to, kako jim je ime in iz katerega podjetja prihajajo, razen če ne boste delali poglobljene raziskave po samem dogodku. V metavesolju pa boste lahko nagrajevali ljudi v zameno za njihove podatke. To se bo dogajalo povsem avtomatično, saj vam bodo lahko ves čas povsem brez napora sporočali, kaj jih najbolj zanima in kako se počutijo. V prihodnosti bo zagotovo obstajala program-

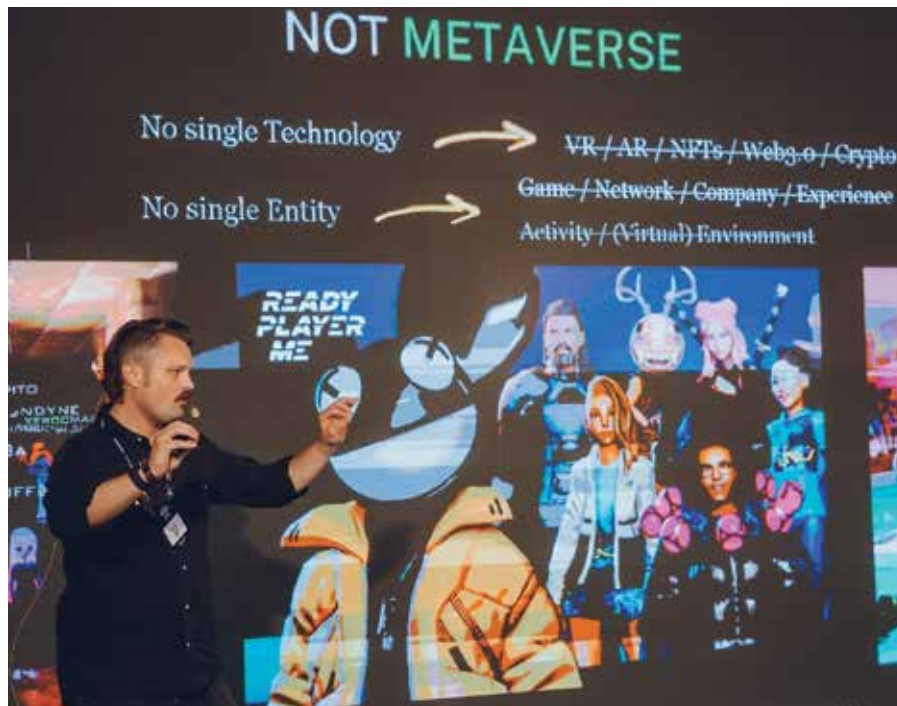

Foto: Marko Delbello Ocepek

»Sam verjamem, da smo na poti v naslednjo fazo interakcije med tehnologijo in človeštvom, ko bo digitalna izkušnja postala veliko bolj človeška,« meni Aragorn Meulendijks.

ska oprema, ki bo omogočala tudi večjo interakcijo med organizatorjem dogodka in udeleženci.

Ali je možno, da bi virtualni dogodki kdaj popolnoma nadomestili dogodke v živo? Sama v to močno dvomim, saj na dogodkih v živo vedno znova opažam, kako radi se ljudje družijo med seboj, srečujejo kolege in spoznajo nove ljudi.

Povsem razumem, od kod izvira vaše razmišljanje, ampak ne zamerite mi, če rečem, da gre morda za napačno razumevanje tega, kaj virtualne izkušnje sploh so. Vsako sredo imamo virtualno srečanje skupine podpornikov metavesolja, na katerih si izmenjujemo ideje, razpravljamo na okroglih mizah in spoznavamo nove ljudi. To je zame vsaj tako družabno kot Conventa Crossover (smeh). Svojega najboljšega prijatelja sem spoznal leta 2004 preko igranja računalniške igre, prav tako tudi svojega poslovnega partnerja, s katerim sva prav tako postala dobra prijatelja. Morda na ta način nisva ravno mogla kaj pogostiti skupaj, sva pa se vseeno lahko poglobljeno pogovarjala. In zakaj bi bilo to manj vredno od druženja v živo?

Čeprav ne znam napovedati prihodnosti, pa bi lahko rekel, da je samo vprašanje časa, kdaj bomo čisto vse počeli v virtualnem prostoru. No, to lahko sicer sega tudi 50 ali 100 let v prihodnost. Kratkoročno, recimo v petih do petnajstih letih, pa sem prepričan, da bo število hibrid-

nih dogodkov močno poraslo, medtem ko bodo dogodki v živo obogateni in razširjeni prav zaradi te virtualne ekspanzije. Čeprav bodo dogodki v živo še obstajali, pa bomo lahko videli tudi 100-odstotno virtualne dogodke, za katere sem prepričan, da bodo izjemno uspešni.

Številna podjetja poskušajo izkoristiti metavročico in se podajajo na področje metavesolja. Katera to že zelo dobro počno?

Naj najprej izrazim svoje prepričanje, da v tem trenutku metavesolja še ni, vsaj takšnega ne, kot sem ga opisal. Zame so metavesolje med seboj povezane in interoperabilne izkušnje, do česar pa še ni prišlo. Čeprav računalniške igre, kot so Fortnite, Sandbox in Roblox, napovedujejo korak v to smer, še zdaleč niso tam. Ampak naj kljub temu uporabim besedo metavesolje, ko gre za prizadevanja podjetij oziroma blagovnih znamk. Zasledili smo lahko že koncerte Trvisa Scotta v Fortniteu ali raperja Lil Nas X-a v Robloxu in to kmalu ne bo nič neobičajnega. Heineken, na primer, je svojo novo blagovno znamko piva Silver predstavil v virtualnem svetu Decentraland. No, dogodek se jim ni najbolj posrečil (smeh). Pozdravljam pa vsakršno pobudo podjetij, ki se podajajo v ta svet in preizkušajo, kaj vse jim ponuja.

Simona Kruhar Gaberšček

Članek je bil izvorno objavljen v reviji Marketing magazin, št. 496/oktober 2022

USB-C bo 2024 postal obvezen za žično polnjenje

EVROPSKA UNIJA JE GLASOVALA IN POTRDLILA TISTO, KAR SMO PRIČAKOVALI ŽE NEKAJ ČASA. USB-C BO LETA 2024 V EU POSTAL OBVEZEN ZA VSE NAPRAVE, KI PODPIRAJO ŽIČNO POLNLENJE, KAR VELJA TUDI ZA TELEFONE IPHONE.

4. oktober je datum, ki bo marsikomu ostal v spominu (morda še najbolj Applu), saj je to dan, ko je Evropski parlament z veliko večino potrdil novo zakonodajo, ki veleva, da vsi pametni telefoni, prodani v EU, za žično polnjenje uporabljajo vmesnik USB-C. Za večino proizvajalcev to ne bo predstavljalo težave, saj so prehod že naredili. Vsi vemo, da je Apple eno izmed redkih podjetij, ki še vedno vztraja prvi svojem lastništvu in 10 let starem vmesniku Lightning, ampak ne pri vseh napravah. Njihovi Maci, iPadi in še nekatere naprave že zdaj omogočajo USB-C polnjenje. Pametni telefoni iPhone pa se od leta 2012 napajajo izključno z Lightning vmesnikom, kar bi se lahko zelo kmalu spremenilo. Vprašanje je le, kako?

PODROBEN VPOGLED V USB-C VMESNIK

Cilj nove evropske zakonodaje je zmanjšati e-odpadke. Interoperabilnost naj bi spodbudila manjše število zavrženih elektronskih naprav, kablov in polnilnikov. Po ocenah EU naj bi vsako leto na odpadnih končalo 11.000 ton polnilnikov. Poleg zmanjšanja e-odpadkov želijo z novim zakonom potrošnikom prihraniti denar (po njihovih ocenah do 250 milijonov evrov).

Nova pravila, ki so nadgradnja direktive o radijski opremljenosti (angl. Radio Equipment Directive), še niso uradno odobrena. Parlament je izglasoval novi zakon, vendar ga mora sedaj še podpisati Evropski svet in objaviti v Uradnem listu EU. To naj bi bila zdaj samo še formalnost.

Ko se bo to zgodilo, bodo podjetja, kot je Apple, še vedno imela dve leti časa, da naredijo prehod na USB-C. V sporočilu za javnost je Evropski par-

lament zapisal, da bodo nova pravila začela veljati proti koncu leta 2024. Izjem ne bo, vsak proizvajalec jih bo moral spoštovati, če bo želel izdelke prodajati v Evropi.

KAJ TO POMENI ZA APPLE?

Tako kot vsi proizvajalci pametnih telefonov, tudi Apple vsako leto pripravi novo generacijo telefonov. Do leta 2024 bi lahko pripravili še vsaj dve generaciji, vse do iPhonea 16, če bodo vztrajali pri tem poimenovanju. iPhone 17 bi bil tako prvi Apple telefon, ki bi uporabljal USB-C za žično polnjenje.

Nič pa ne ovira Applu, da bi že naslednje leto ali pa še prej izdal iPhone različico z USB-C vmesnikom. Striktno gledano pa jim tega še ni treba storiti. Evropski parlament je v novem zakonu izrecno navedel, da proizvajalci lahko do izteka roka še vedno prodajajo naprave z lastniškimi polnilnimi standardi. »Nova pravila ne bodo veljala za izdelke, ki so bili lansirani na trg pred datumom veljave zakona,« so zapisali v sporočilu za javnost.

USB-C zakonodaja velja tudi za ostale elektronske naprave, vključno s tabličnimi računalniki,

slušalkami, tipkovnicami in miškami, kar pomeni, da bo Apple moral opremiti svoje slušalke AirPods in miške Magic Mouse z vmesnikom USB-C. Zakonodaja zajema tudi prenosne računalnike, vendar je bilo zanje za prehod določeno daljše obdobje, in sicer do začetka leta 2026. Pravila EU tudi navajajo, da so majhne naprave, kot so pametne ure, izjema, "kadar majhnost izdelka ne dovoljuje, da bi ga opremili z vmesnikom USB Type-C."

Apple se lahko izogne zakonu le na en način – v celoti odstrani žično polnjenje in preide izključno na brezžičnega. Po poročanju portala Bloomberg so o tej ideji v preteklosti že razpravljali pri Applu, vendar ni jasno, ali je ideja prešla iz faze načrtovanja. EU bo v naslednjih letih pripravila podobna standardizacijska pravila za brezžično polnjenje.

Ali lahko Apple le doda USB-C adapter v embalažo telefonov? Ne. Zakonodaja izrecno določa, da mora USB-C priključek »ves čas ostati dostopen in delujoč.« Snemljiv adapter besedilu zakona ne ustreza.

BO ZAKON OVIRAL INOVATIVNOST?

Evropski parlament je v sporočilu za javnost zapisal, da je »namen predloga Komisije potrošnikom zagotoviti odprto in interoperabilno rešitev ter hkrati omogočiti tehnološke inovacije. Predlog spodbuja inovacije za žično in brezžično polnjenje. Kakršen koli tehnološki razvoj pri žičnem polnjenju se lahko odraža v pravočasni prilagoditvi tehničnih zahtev/posebnih standardov v skladu z Direktivo o radijski opremljenosti. To bi zagotovilo, da uporabljena tehnologija ni zastarela.

Varstvo osebnih podatkov: novo leto – novi Schrems (III)?

PREDSEDNIK BIDEN JE PREJŠNJI TEDEN PODPISAL IZVRŠILNI UKAZ, KI DOLOČA POSTOPKE, KI JIH BODO SPREJELE ZDRUŽENE DRŽAVE, DA BODO IZPOLNILE SVOJE ZAVEZE V OKVIRU NOVEGA DOGOVORA MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN EVROPSKO UNIJO NA PODROČJU VARSTVA PODATKOV.

Analitiki so korak predsednika ZDA Joeja Bidna pozdravili, a najbrž ne bo odstranil ključnih pomislekov pri prenosu osebnih podatkov med EU in ZDA in pri uporabi storitev ameriških ponudnikov informacijskih rešitev.

Kot smo napovedali pred poletjem, so vojna v Ukrajini in spremenjene geopolitične razmere očitno pospešile oblikovanje sporazuma med ZDA in EU o prenosu osebnih podatkov. Dogovor naj bi okrepil obstoječe zaščitne ukrepe glede zasebnosti in državljskih svoboščin v zvezi z dejavnostmi zbiranja obveščevalnih podatkov v ZDA, pri čemer se bodo takšne dejavnosti lahko izvajale samo v zasledovanju »opredeljenih ciljev nacionalne varnosti«. Izvršilni ukaz ustvarja nov pravni režim varstva osebnih podatkov za državljane Evropske unije, ki menijo, da je ameriška obveščevalna služba zbirala njihove osebne podatke na način, ki krši predpise o varstvu osebnih podatkov. Pritožbe (evropskih državljanov) bo najprej pregledal uradnik za zaščito državljskih

svoboščin v uradu direktorja nacionalne obveščevalne službe, nato pa novo sodišče za revizijo varstva podatkov. Sodniki bodo »imeli ustrezne izkušnje na področju zasebnosti podatkov in nacionalne varnosti, neodvisno pregledovali primere in uživali zaščito pred razrešitvijo«, je še sporočila administracija predsednika Bidna.

SCHREMS II IN POMISLEKI

Ponovimo: da bi zadostili potrebam uporabnikov osebnih podatkov, sta EU in ZDA po razveljavitvi dogovora o »varnem pristanu« sklenili nov dogovor o izmenjavi podatkov – Sporazum o »zasebnostnem ščit« (t.i. Privacy Shield). Do leta 2020 so izmenjave in vplogledi v osebne podatke na obeh straneh Atlantika potekali pretežno nemoteno, vse dokler ni irski nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov vprašanje prenosa podatkov iz EU v ZDA zopet predložil sodišču EU. To je v prelomni sodbi, imenovani »Schrems II«, zasebnostni ščit razglasilo za neve-

ljavno pravno podlago za prenos osebnih podatkov med EU in ZDA. Sodišče je odločitev utemeljilo zlasti z navedbo, da varstvo osebnih podatkov, kot ga zagotavljajo predpisi o varstvu osebnih podatkov v ZDA, ne zagotavlja enakovrednega varstva GDPR. Ključni pomisleki so utemeljeni s širokimi pooblastili organov državne varnosti pri dostopu do prenesenih osebnih podatkov ter neustrezno ravno pravnega varstva osebnih podatkov v ZDA v primerjavi z državami članicami Evropske unije.

Izvršilni ukaz je prišel več kot dve leti po tem, ko je najvišje sodišče Evropske unije razveljavilo prejšnji sporazum in razglasilo, da sta razširjen nadzor ZDA in pomanjkanje pravnih sredstev za državljane EU kršila pravice Evropejcev do primerne in primerljivega varstva osebnih podatkov. Sodba, poimenovana Schrems II po avstrijskem aktivistu Maxu Schremsu, ki je sprožil primer, je v negotovost pahnila na tisoče ameriških podjetij in milijone evropskih uporabnikov

njihovih storitev, neposredno pa je ogrozila čezmejnje storitve informacijske družbe, merjene v milijardah evrov. Na drugi strani je povzročila hiter razvoj alternativnih storitev evropskih ponudnikov, ker lahko pripišemo tudi vse glasnejšim zahtevam po »strateški in digitalni suverenosti« Evropske unije.

Četudi ogovorni na drugi strani Atlantika zagotavljajo, da spremembe "v celoti obravnavajo" sodbu Schrems II, se je že oglasil Max Schrems: »na prvi pogled se zdi, da bistvena vprašanja niso bila rešena in se bo slej ko prej vrnilo (na Sodišče Evropske unije).« Pričakujemo lahko nadaljnje ukrepe zagovornikov varstva osebnih podatkov v EU, kar bo slej kot prej privedlo do novega odločanja na sodišču EU in nove sodbje (Schrems III). Evropska komisija se bo odločila, ali bo novi sporazum ratificirala, ko bo od ameriške vlade prejela podrobnejša pojasnila.

KORAK V PRAVO SMER, KI PA VERJETNO NE BO DOVOLJ?

Medtem večina analitikov ostaja previdna in nov korak ameriške administracije opisuje kot »korak v pravo smer«, ki pa najbrž ne bo dovolj. Očitno je, da bo v ZDA potrebna poglobljena reforma sistema varstva osebnih podatkov z namenom boljše zaščite ameriških in evropskih državljanov. Analitiki pri tem poudarjajo, da pomanjkanje politične volje v ZDA za zaščito zasebnosti, v zakonih in v praksi, ogroža varstvo osebnih podatkov v ZDA in zunaj njih. Nekateri (veliki) ponudniki storitev informacijske družbe, med njimi Microsoft, so že pozdravili najnovejši ukrep ameriške vlade: "Microsoft pozdravlja trud Evropske komisije in vlade ZDA za dosego tega pomembnega mejnika," je v izjavi zapisala Microsoftova glavna uradnica za zasebnost. "Zelo cenimo ogromen trud, ki je potre-

Avtor: Jaka Repanšek, vodja strateške skupine za regulativo pri Slovenski digitalni koaliciji in predsednik Oglaševalskega razsodišča SOZ

ben za ta pomemben korak, in veselimo se, da bomo v celoti prispevali k podpori novih ukrepov in zagotovili, da bo temeljna zaščita zasebnosti novega okvira v celoti uresničena." Vendar pa bo, ne glede na razvoj dogodkov v naslednjih letih, padec t.i. »zasebnostnega ščita« iz leta 2020 trajno vplival na digitalni ekosistem in poslovne modele digitalnih podjetij v Evropski uniji. Evropski ponudniki oblčnih storitev, storitev digitalnega oglaševanja in drugih storitev digitalne družbe, med njimi tudi vodilna slovenska podjetja na tem področju, so že začeli ponujati alternativne storitve na področju varstva, posredovanja in analitike na podlagi osebnih podatkov. Številna slovenska digitalna podjetja

so po prijavi Evropskega centra za digitalne svoboščine (NOYB) že prilagodila polovne modele in ukinila prenose osebnih podatkov na strežnike podjetij v ZDA. Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da je ne glede na številne (upravičene) kritike sistema varstva osebnih podatkov, ki ga je uvedla Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR), zavedanje o pomenu varstva pravic uporabnikov v digitalnem okolju v porastu na obeh straneh Atlantika, in da poti nazaj ni več. A glede na prepletenost digitalnih ekosistemov ZDA in EU je utopično pričakovati trajne rešitve brez trdnega, odkritega in dobronamernega sodelovanja odločevalcev na obeh straneh atlantskega oceana.

EWda

1001

PRENOSNIK

Kateri je najboljši?

Digitalni boni – Krediti za potrošnike – Krediti za samostojne podjetnike in zasebnike

Kako lahko tehnologija pripomore k skrbi za zdravje

S POSPEŠENIM SPREJEMANJEM TELEMEDICINE, SPREMLJANJA BOLNIKOV NA DALJAVO IN UMETNE INTELIGENCE JE KLJUČNEGA POMENA, DA SE VSA PODJETJA ZAVEDAJO HITRO SPREMINJAJOČEGA SE OKOLJA ZDRAVSTVENE OSKRBE.

V zadnjih letih je zdravstvo naredilo pomembne korake v smeri e-zdravja. V splošnem se e-zdravje nanaša na razvoj aplikacijskih sistemov e-zdravja za spremljanje pacientov, oddaljene klinične posege in senzoriko, oddaljen dostop do zdravstvenih kartotek, odprt dostop do podatkov ...

Vnemo raziskovalcev pa spremlja tudi povečano zanimanje največjih tehnoloških podjetij, kot so na primer Apple, Huawei, Xiaomi, Samsung in podobni. Izvršni direktor Applu Tim Cook se je v intervjuju za revijo Outside Magazine leta 2021 čudil, zakaj je avto bolj zaščiten kot človeško telo. »Pomislite na količino senzorjev v vašem avtomobilu. Verjetno je vaše telo veliko pomembnejše od avtomobila.« V okviru digitalizacije zdravstva telemedicina izstopa kot aplikativna storitev, ki zdravstvenim uslužbencem in pacientom ponuja prostor za izmenjavo zdrav-

stvenih informacij v izven zdravstvenih kontekstih in nenazadnje tudi priložnosti za spletno svetovanje.

KAJ JE E-ZDRAVJE?

E-zdravje je najbolj plodna uporaba digitalnih tehnologij, interneta, zdravstvenih, administrativnih in kliničnih procesov ter družbenih medi-

jev. Z uporabo tehnologije e-zdravja so zdravstvene kartoteke pacientov avtomatizirane. V zdravstveno okolje je vpetih vse več naprav, od pametnih telefonov, prenosnikov do osebnih digitalnih pomočnikov.

S poglobljenimi vpogledi v pacientovo stanje oziroma bolezen bi lahko zdravniki sestavili zanesljivo anamnezo. E-zdravje in digitalizacija osebnih zdravstvenih podatkov lahko omogočita sestavo bolj podrobne in natančne zdravstvene zgodovine pacientov. V elektronski obliki so ti podatki tudi lažje deljivi, bodisi med zdravniki ali različnimi institucijami. Koristi e-zdravja so neomejene in služijo izboljšanju obvladovanja zdravja. Danska je tako na primer ena izmed prvih držav, ki je izkoristila koncept e-zdravja. Vsak državljan ima osebno spletno stran, v katero se lahko prijavi in spremlja svoje zdravljenje

ter diagnoze. Istočasno se lahko naroči pri zdravniku, spremlja svoja zdravila in jih tudi naroči v lekarni. Nekatere funkcije e-zdravja se uporabljajo tudi že drugod po svetu:

- Sistemi elektronskih zdravstvenih kartotek (EHR) združujejo zdravstvene kartoteke v digitalno obliko, da so informacije na voljo kadarkoli in kjerkoli, tako zdravnikom kot tudi pacientom.
- Telemedicina ponuja bolnikom zdravstveno oskrbo 24 ur na dan s pomočjo video klicev, telefonskih klicev ali robotskih tehnologij. Telemedicina pomaga premagati prostorske omejitve v (intenzivnih) oddelkih in zdravstveno oskrbo pripelje v domove pacientov.
- Oddaljeno spremljanje je tehnologija, ki zdravnikom in drugim specialistom omogoča, da na daljavo spremljajo bolnikove življenjske znake. Poleg tega nudi bolj natančen zdravstveni nadzor bolnikov s kroničnimi boleznimi.
- M-zdravje je mobilno zdravje, ki ponuja informativna zdravstvena priporočila prek pametnih telefonov, tablic in računalnikov. Mobilne aplikacije pomagajo bolnikom spremljati svoje zdravje in opozoriti bolnišnice v primeru spremembe zdravstvenega stanja.

Medtem ko e-zdravje ponuja nove priložnosti za izboljšanje upravljanja zdravja, je pri vzpostavitvi tehnologije kar nekaj izzivov. Pomanjkanje sredstev za podporo in razvoj elektronskega sistema, ki podpira e-zdravje, je eden največjih. Neustrezna infrastruktura, pomanjkanje zavedanja o prednostih e-zdravja med bolniki in pomanjkanje zanesljive, hitre internetne povezave omejujejo izkoriščanje vseh prednosti e-zdravja. E-zdravje bi se moralo obravnavati kot eden ključnih stebrov zdravstvenega načrtovanja, usposabljanja zdravnikov in pacientov.

TELEMEDICINA IN TELEZDRAVJE

Covid pandemija je odprla nove fronte v zdravstvu: uravnovešanje najboljših praks za oskrbo pacientov, preoblikovanje smernic za zaščito in podporo zaposlenih in še več. Ti izzivi so telezdravju omogočili, da se zasidra kot ključna zdravstvena praksa.

Prednosti zdravljenja na daljavo so osupljive. Bolnišnice imajo priložnost, da se s pomočjo tehnologije predstavijo kot inovativne institucije z najsodobnejšimi praksami. Čeprav je za pri-

ljubljenost telemedicine kriva predvsem pandemija, bo zaradi njene zmožnosti zagotavljanja visoke ravni zdravstvene oskrbe prej ko slej postala standard v zdravstvu. Seveda pa se moramo zavedati, da je nekatere zadeve možno spremljati na daljavo, za druge pa je nujen obisk zdravnika.

DRASTIČNO ZMANJŠANJE OVIR

Vir ogromne nejevolje v zdravstvu je večurno čakanje v čakalnicah, za zdravstveno osebje pa pacient ali bolnik, ki zamuja in se ne pojavi ob naročenem času. Posledica tega je zapravljanje časa zdravstvenih delavcev in izgubljena priložnost, da bi lahko obravnavali drugega bolnika. Z virtualnimi obiski (za posvetovanja, rutinske preglede in podobno) bi se zmanjšalo število pacientov, ki zamudijo ali sploh ne pridejo k zdravniku in povečala vztrajnost pri zdravljenju. Telezdravje omogoča enostaven dostop in načrtovanje, kar se neposredno opazi v povečani bazi bolnikov. V nekaterih državah večino populacije še vedno živi v ruralnih okoljih. S telezdravjem bi lahko bolnišnice povečale območje zdravljenja. Bolniki morajo pred obiskom zdravnika preseči kar nekaj osebnih ovir: čas potovanja, službena odsotnost, varstvo otrok in podobno. Telezdravje oziroma obiski na daljavo drastično zmanjšajo vpliv teh ovir, kar vodi do zmanjšanja stresa in povečane prilagodljivosti. Bližina družine je prav tako cenjena prednost telemedicine. Otroci in starejši bolniki bi imeli s pomočjo virtualnih obiskov ves čas ob sebi podporo najbližjih družinskih članov.

Bolnišnice pod streho združujejo več zdravstvenih panog. Optimizirana komunikacija med disciplinami, usmerjenimi v paciente in diagnostičnimi ustanovami, kot sta radiologija ali laboratorij-

ska medicina, je pomembna za doseganje hitrih in enostavnih zdravstvenih ukrepov. Večja hitrost zdravljenja in terapij posledično koristi bolnikom in zdravnikom, ki lahko sprejmejo več pacientov. Združevanje strokovnega znanja poveča diagnostično vrednost. Zdravnike svetovalec je mogoče preprosto povabiti, da se udeležijo virtualnih obiskov na zahtevo, kar omogoča hitro pridobitev drugega mnenja ali dodatnih izkušenj. Znanstvena izmenjava in produktivnost prav tako koristita digitalnim priložnostim, saj omogočata lažji dostop do ljudi in/ali podatkov. Poleg tega so kongresi, seminarji ali usposabljanja zlahka dostopni prek digitalnih platform, kar zmanjša stroške, čas in trud.

Upoštevanje zdravstvenih napotkov in vztrajnosti pri zdravljenju v glavnem sloni na rednih in sistematskih pregledih pri zdravstvenih delavcih. Priložnosti za zdravljenje na daljavo in možnosti oskrbe na daljavo lahko ustvarijo nove stične točke, od pregledov do posvetovanj. Zdravljenje kroničnih bolezni, kot na primer kardiovaskularne bolezni ali rakavega obolenja, zahteva nenehno spremljanje telesnih simptomov. Intuitivna programska orodja lahko pomagajo povezati negovalne ekipe in bolnike. Izmenjava zdravstvenih informacij v realnem času je ključna za strukturirano sodelovanje pacientov. Digitalni koledar simptomov in diagnostična orodja podpirajo boljše odločitve in povečajo hitrost zdravljenja. Digitalna vključitev lahko izjemno izboljša izid zdravljenja in kakovost življenja. Zdravniki in ostalo osebje so lahko med pandemijo ohranjali potrebno razdaljo od potencialno okuženih bolnikov, vseeno pa so lahko virtualno izvajali svoje prakse.

VIRTUALNA IN RAZŠIRJENA RESNIČNOST V ZDRAVSTVU

Še nedolgo nazaj se je virtualna resničnost zdela novost, najbolj primerna za video igre. Tehnologiji navidezne resničnosti (VR) in obogatene resničnosti (AR) zdaj ponujata široko paleto praktičnih uporab poleg iger in zabave.

V zdravstvu VR pomaga pri kirurškem usposabljanju in načrtovanju, kar kirurgom in pacientom omogoča, da se pri postopkih bolje počutijo. Obstaja tudi veliko poročil o učinkovitosti VR za pomoč pri obvladovanju kronične bolečine in duševnega zdravja.

Zdravstveni delavci virtualno resničnost že uporabljajo za zdravljenje različnih stanj, vključno z duševnimi boleznimi, kot so anksioznost, fobije in posttravmatska stresna motnja. Ponudniki lahko uporabijo tehnologijo VR in AR za ustvarjanje simulacij scenarijev iz resničnega življenja, kjer se ljudje počutijo psihološko ovirane – na primer, ko se soočajo z motnjami hranjenja, strahom pred višino ali socialno anksioznostjo. Čeprav ljudje, ko si nadenejo VR očala ali uporabljajo aplikacijo za razširjeno resničnost, razumejo, da je okolje umetno, jim simulacija daje priložnost, da se soočijo z izzivi in s prakso premagajo strah.

IoT IN NOSLJIVE PAMETNE NAPRAVE

Internet stvari (IoT) še naprej pridobiva na priljubljenosti, zlasti na področju zdravstva. Prednosti IoT nosljivih naprav za zdravstvo so številne. Pomagajo pri prehodu z reaktivne na napovedno medicino, zlasti pri kroničnih boleznih. Kronični bolniki bistveno pogostejše obiskujejo urgentne ambulate in imajo večjo verjetnost, da bodo deležni dolgotrajne zdravstvene oskrbe, ker ne

morejo proaktivno obvladovati svoje bolezni in slediti načrtu oskrbe. Z integracijo nosljivih naprav interneta stvari lahko zdravniki v takšnih primerih spremljajo bolnike in jim zagotovijo celovitejšo oskrbo. Ta zmožnost daljinskega spremljanja pacientov z uporabo interneta stvari bo omogočila velike izboljšave oskrbe pacientov in celotnega zdravstvenega varstva.

Medicinske naprave, ki se uporabljajo v aplikacijah interneta stvari v zdravstvenih ustanovah, sodijo v dve glavni skupini:

- **Nosljive naprave IoT:** naprave za spremljanje krvnega tlaka, temperature, glukoze, krvnega tlaka in ravnih kisika. Vse bolj priljubljene so pametne ure in pametne zapestnice, ki z naprednimi senzorji lahko z visoko natančnostjo izmerijo telesno stanje.
- **IoT vsadki:** Druga skupina so naprave za vsaditev, ki lahko nudijo podporo določenim vitalnim organom in hkrati spremljajo vitalne funkcije. Vsadljivi sistemi lahko nadomestijo manjkajoče biološke strukture, vzdržujejo poškodovane biološke sisteme ali izboljšajo obstoječe biološke strukture. Ta kategorija vključuje vsadne infuzijske črpalke, vsadke srčnega spodbujevalnika in nevrostimulatorje ter naprave za spremljanje glukoze ali pametne tablete.

Tehnologija je na tem področju že močno napredovala, vseeno pa se moramo zavedati, da so vsaj za zdaj naprave, kot so na primer pametne ure, odlično orodje za spremljanje določenih parametrov, a lahko služijo zgolj kot pomoč in se nanje v strogo zdravstvenem smislu ne moremo stoodstotno zanesti, zato se je treba v vsakem primeru posvetovati s strokovnjaki in ugotoviti, kaj nam katera naprava omogoča.

Prenosni računalniki HP

Prenosnik HP ProBook 450 G8

4B2N8EA

Prenosni računalnik HP ProBook 450 z novim, kompaktnim oblikovanjem zagotavlja strokovnjakom v rastočih podjetjih, ki opravljajo delo v pisarni, konferenčni sobi in doma, zmogljivost, varnost ter trajnost komercialne ravni. Namenjen svede tudi za domačo uporabo.

- z Intel® Core™ i5-1135G7 Procesor (2.4 - 4.2GHz) 8MB 4C/8T
- z Windows 10 Home 64 bit, SLO
- z 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED nebleščeč 250 Nitni
- z Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- z 8 GB DDR4 3200 MHz (1x 8 GB), 1x prosta reža do 32 GB
- z 256 GB PCIe NVMe value M.2
- z Garancija 1 leto (tudi baterija 45Wh, 3 celična Li-Ion)

Cena: 739,00 z DDV

Prenosnik HP EliteBook 850 G8

2Y2R8EA

Za pristop k delu, ki zahteva sodelovanje, potrebujete zmogljiv, varen in trpežen prenosni računalnik, ki uporabnikom omogoča povezavo in storilnost v katerem koli okolju. Soočite se z zahtevami delovnega dne, ki jih je treba opraviti na več mestih, z lahkimi in čudovito oblikovanim računalnikom.

- z Intel® Core™ i5-1135G7 Procesor (2.4 - 4.2GHz) 8MB 4C/8T
- z Windows 10 Pro 64 bit, SLO
- z 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED nebleščeč 250 Nitni, IR senzor
- z Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- z 8 GB DDR4 3200 MHz (1x 8 GB), 1x prosta reža do 64 GB
- z 256 GB PCIe NVMe value
- z Garancija 1 leto (tudi baterija 56Wh, 3 celična Li-Ion)

Cena: 1.039,00 z DDV

Prenosnik HP EliteBook 840 G8

336K1EA

Za pristop k delu, ki zahteva sodelovanje, potrebujete zmogljiv, varen in trpežen prenosni računalnik, ki uporabnikom omogoča povezavo in storilnost v katerem koli okolju. Soočite se z zahtevami delovnega dne, polnega različnih nalog, ki jih je treba opraviti na več mestih, z lahkimi in čudovito oblikovanim računalnikom.

- z Intel® Core™ i7-1165G7 Procesor (2.8 - 4.7GHz) 12MB 4C/8T
- z Windows 10 Pro 64 bit, SLO
- z 35,5 cm (14") FHD IPS LED 1920x1080, 400 niti, AL IR senzor
- z Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- z 16 GB DDR4 3200 MHz (1 x 16 GB), 1x prosta reža, do 64 GB
- z 512 GB PCIe NVMe Value
- z Garancija 3 leta (tudi baterija 53 Wh, 3 celična Li-Ion)

Cena: 1.469,00 z DDV

Prenosnik HP Elite Dragonfly G2

358V8EA

Zagotavlja novo raven svobode na poti. Ta čudovito oblikovan in izjemno lahek s tablico kombiniran poslovni prenosni računalnik z osupljivo temno modro obdelano površino predstavlja izjemno svetel zaslon in napredne varnostne funkcije, ki skrbijo za varnost in storilnost povsod, kamor vas ponese dan.

- z Intel® Core™ i7-1165G7 Procesor (2.8 - 4.7GHz) 12MB 4C/8T
- z Windows 10 Pro 64 bit, SLO
- z 33,7 cm (13,3") FHD IPS LED 1920x1080, X360, SV, 1000 nitni bleščeč
- z Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- z 16 GB LPDDR4X-4266 SDRAM 1, ni proste reže
- z 512 GB PCIe NVMe
- z Garancija 3 leta (tudi baterija 56 Wh, 3 celična Li-Ion)

Cena: 2.049,00 z DDV

AUDIO BM

Slušni aparati nekoč in danes

SE ŠE SPOMNITE SLUŠNIH APARATOV IZ PRED DESETLETJA ALI DVEH? ŠE VEDNO MISLITE, DA SO SLUŠNI APARATI NAPRAVE, KI RADE PISKAJO, ŠUMIJO, PORABIJO VELIKO BATERIJ IN CELO DVOMITE V NJIHOVO UPORABNOST? BERITE DALJE, KAJTI ZELO SE MOTITE.

Slušni aparati so v zadnjih letih doživeli nesluten razvoj in mnogim ljudem drastično izboljšajo kakovost življenja.

POLNILNI SLUŠNI APARATI DELUJEJO BREZ BATERIJ ZA ENKRATNO RABO

Polnilne slušne aparate po uporabi preprosto postavite v polnilnik, kjer se samodejno izklopijo in pričnejo polniti. Ko jih vzamete iz polnilnika se samodejno vključijo in že so pripravljeni za uporabo. Preprosteje ne gre.

Stroški uporabe so s polnilnimi slušnimi aparati veliko nižji, saj lahko pozabite na kupovanje baterij za enkratno uporabo. Zaradi enostavne uporabe so polnilni slušni aparati idealna rešitev za starejše in za ljudi s slabšim vidom ali zmanjšanimi ročnimi spretnostmi.

SAMODEJNO PRILAGAJANJE OKOLJU

Nekatera okolja so za poslušanje enostavna, druga zahtevna, tretja so neke vmes. V nekaterih okoljih preživljate veliko svojega časa, v drugih malo. Pomembno je, da ovrednotite vsa svoja slušna okolja, navade in situacije, ki predstavljajo vaš življenjski slog. Bolj kot je vaše okolje dinamično, lažje in bolje boste slišali, če se spremembam v okolju samodejno prilagodijo tudi sušni aparati, saj se s tem izognete ročnemu izbiranju različnih nastavitev v različnih okoljih – to namesto vas zdaj samodejno naredijo slušni aparati. Poslušanje s slušnimi aparati, ki se samodejno prilagajajo okolju, je najbolj udobno in tudi razumevanje govora je izboljšano.

PROSTOROČNO TELEFONIRANJE

Slušni aparati so lahko tudi brezžične slušalke, saj omogočajo povezavo z vašim telefonom. Z njimi lahko prostoročno telefonirate, poslušate glasbo in vse ostale zvočne vsebine. Kdor enkrat

preizkusi prostoročno telefoniranje preko slušnih aparatov, takoj spozna, da je takšen način telefoniranja s slušnimi aparati popolnoma enostaven, kakovost zvoka pa vrhunska. Seveda se sogovornika poslušava v obeh ušesih, kar z običajnim načinom telefoniranja ni mogoče.

BREŽŽIČNA POVEZAVA S TELEVIZIJO

Če kljub uporabi slušnih aparatov televizije ne slišite dovolj glasno ali jasno, obstaja še ena preprosta rešitev: brezžična povezava slušnih aparatov s televizijo prek mini oddajnika. Zagotovljeno je, da boste spet lahko uživali v najčistejšem stereo zvoku, brez negativnega vpliva razdalje, odmeva ali hrupa v okolju.

DODATNI BREŽŽIČNI MIKROFONI

Današnja tehnologija slušnih aparatov odlično izboljšuje razumevanje govora, vendar 31 % uporabnikov slušnih aparatov še vedno poroča o težavah z razumevanjem v najbolj hrupnem okolju. V takšnem okolju se odlično izkažejo dodatni brezžični mikrofoni, ki jih povežemo s slušnimi aparati in namestimo bliže izvoru zvoka (ali izročimo govorniku). Dodatni mikrofoni zvok brezžično prenesajo v slušne aparate tudi z razdalje več deset metrov.

Bluetooth povezovanje je pravi hit že zaradi zgoraj omenjenega prostoročnega telefoniranja in brezžičnega poslušanja televizije oz. drugih zvočnih virov, a omogoča še veliko več. Povezava s pametnim telefonom tudi v celoti na-

domešča daljinski upravljalnik. Z brezplačno aplikacijo je omogočen dodaten nadzor nad delovanjem slušnih aparatov in celo možnost prilagajanja na daljavo s strani slušnega akustika in brez obiska slušnega centra. V primeru izgube slušnih aparatov jih lahko s pomočjo aplikacije tudi poiščete.

TEHNOLOGIJA V SLUŠNIH APARATIH

Omenjene tehnične rešitve v slušnih aparatih so le del možnosti, ki jih omogočajo sodobni slušni aparati. V slušnih aparatih sodobni procesorji skrbijo tudi za to, da se slušnim aparatom glede na izvor zvoka spreminja tudi smerna karakteristika mikrofонов, analizirajo, ali je prisoten govor ali hrup in nato govor bolj poudarijo kot hrup, ki ga celo zmanjšajo. Višja kot je tehnološka raven, več je avtomatike in manj potrebe uporabnika po ročnem upravljanju.

STROKOVNA IZBIRA IN PRILAGODITEV

Še tako izpopolnjeni slušni aparati ne bodo uporabni, če ne bodo pravilno izbrani in prilagojeni. Pred izbiro preverite ponudnike in se odločite za tistega, ki je specializiran za slušne aparate, nudi več preverjenih blagovnih znamk, ima usposobljen kader in tudi po nabavi poskrbi za servis in vzdrževanje. Preverite tudi možnost brezplačnega testiranja v svojem okolju, saj vas bodo slušni aparati spremljali na vaših poteh vsaj 6 let. Gre za dolgoročno odločitev, ki je ne želite obžalovati.

(P.R.)

AUDIO BM
SLUŠNI APARATI

AUDIO BM

T: 080 80 58
E: info@audiobm.si
www.audiobm.si

SRC - Rešitve za zdravstvo

eTemperaturno-terapevtski list ob bolnikovi postelji

NOVA TEHNOLOGIJA ZDRAVNIKU NA PAMETNI TABLICI NAMESTO NA PAPIRNEM KARTONU OMOGOČA VPOGLED V VSE POMEMBNE PODATKE ZA ZDRAVLJENJE BOLNIKA, TAKOJŠNJI IN NATANČEN VNOS PODATKOV NEPOSREDNO OB BOLNIKOVİ POSTELJI TER PRINAŠA VEČJO VARNOST TERAPIJ IN ZDRAVSTVENIH PODATKOV.

Slovensko zdravstvo se sooča s številnimi izzivi, vendar pa na področju digitalne transformacije ne zaostajamo v primerjavi z ostalimi evropskimi državami.

Digitalna transformacija bolnišnic poleg spremembe nivoja tehnološke opremljenosti s programskimi aplikacijami, orodji in specialnimi informacijskimi rešitvami, zahteva tudi spremembe na ravni bolnišničnih procesov ter v miselnosti zaposlenih. Slednji morajo sprejeti prehod v učenje in postati digitalno opolnomočeni, vse z mislijo na bolnika v središču.

PAPIRNI KARTONI OB BOLNIŠKI POSTELJAH POSTAJAJO PRETEKLOST

Večina medicinskih podatkov nastaja ob postelji bolnika v bolnišnični oskrbi. Dobro se še spominjamo papirnih zapisov na kartonu, ki je visel na bolniški postelji. Zaradi kompleksnosti spremljanja hospitaliziranih bolnikov je prehod iz »papirnega bolniškega kartona« na »digitalni bolniški karton« eden od zahtevnejših procesov in se zato izvaja v ključnih fazah digitalne transformacije bolnišnic in zdravstvenih ustanov.

Na prvi pogled se zdi prenos papirnega kartona v digitalno obliko enostaven in se rado spregleda, da je »list papirja« podpiral zelo kompleksen proces. »Enostaven del« predstavlja zajem osnovnih podatkov bolnika, integracije in zajem podatkov

iz drugih informacijskih sistemov in naprav v bolnišnici. Kompleksnost pa predstavlja del, ki se naša na vpis zdravnikovih pripomb, opažanj, sprememb terapije in podobno. Vsi ti kompleksni zapisi so v dobi papirnega kartona predstavljali tudi največje tveganje za nastanek napak v obravnavi bolnika kot posledica nečitljivosti, nejasnih zapisov ali neenotne terminologije.

SODELOVANJE S STROKO PRINAŠA BOLJŠO REŠITEV

Rešitev eTTL – elektronski temperaturno-terapevtski list je razvijal tim razvojnih inženirjev, zdravnikov in medicinskih sester. Dodana vrednost eTTL je vmesnik, ki zdravnikom omogoča intuitivno rokovanje, samostojno načrtovanje poti zdravljenja bolnika in pokriva celoten proces zdravstvene obravnave in nege. Poenotena je terminologija, dodan sistem opozoril o morebitnih kontraindikacijah ter algoritem za avtomatizacijo zaključevanja in popravljanja terapij, kar preprečuje napake pri aplikacijah zdravil ter medicinskim sestram podaja jasna navodila za njihovo ukrepanje. Ključno vodilo stroke in razvojnega tima je, da informacija, ki jo zdravnik želi predati, ne sme biti okrnjena zaradi percepcije, da digitalna rešitev omejuje ustaljen oz. rutinski način dela posameznega zdravnika.

ELEKTRONSKI BOLNIŠKI KARTON V PRAKSI

Po besedah strokovnega direktorja Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj, Aleša Rozmana, dr. med., spec. anest. z reanim., je informatizacija bolnišnične zdravstvene obravnave zelo kompleksen proces, katerega končni cilj je ponuditi vsem uporabnikom sistematičen, hiter in enostaven dostop do vseh potrebnih podatkov na enem mestu. Gre za povezovanje številnih deležnikov, ki so vključeni v proces diagnostike in zdravljenja bolnika: zdravnikov, medicinskih sester ter drugih zdravstvenih delavcev kot tudi podatkov opravljene funkcionalne diagnostike in laboratorijskih preiskav, tako znotraj kot tudi izven same bolnišnice. Dejstvo je, da morajo zdravniki in medicinske sestre obravnavati vse več hospitaliziranih bolnikov hkrati in o vseh ugotovitvah, opravljenih meritvah, predpisih terapije in ukrepih voditi ustrezne zapise, saj so le-ti ključni za

varno in kakovostno zdravljenje bolnikov. Z uvedbo eTTL je bolnišnica dobila odlično orodje, ki omogoča pregledno vodenje zapisov, dokumentiranje življenjskih znakov, predpisovanje terapije in drugih ukrepov tako neposredno ob bolniku, kot tudi ob analiziranju posameznega primera od daleč. eTTL je nadomestil številne, pogosto nečitljive in pomanjkljive ročne zapise na raznih bolnišničnih dokumentih in s tem omogočil boljšo sledljivost in zmanjšal možnost napak zaradi napačnih ali nejasnih podatkov.

Rešitev je integrirana z drugimi informacijskimi sistemi, kot so npr. sistemi za nadzor življenjskih znakov ter lastni ali zunanji laboratorijski informacijski sistemi. Vsi ti podatki so pregledni ter dostopni v realnem času. Aktivnosti zdravnika, medicinske sestre ter drugih zdravstvenih delavcev pa sinhronizirane ter jasno in transparentno prikazane. Čas, ki ga imajo na razpolago zdravniki in medicinske sestre, je omejen, vendar še vedno na prvem mestu ostaja komunikacija med bolnikom in zdravstvenim osebjem. Učinkovita komunikacija s pravimi in enostavno dostopnimi podatki, ki jih omogoča eTTL, pa pomembno prispeva k učinkovitemu, varnemu in kakovostnemu zdravljenju. (PR.)

Aleš Rozman, dr. med., spec. anest. z reanim., strokovni direktor Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj

SRC Infonet d.o.o.

Cesta na Okroglo 7
4202 Naklo
www.src.si

INSTITUT.O

Kako priklicati globoko krepilno spanje

LJUDJE DAJEMO PREMAJHEN POUKAREK KAKOVOSTNEMU SPANCU. POGOSTO ZA ZASLONI RAČUNALNIKOV OSTAJAMO POZNO V NOČ. TO JE IZRAZITO PRI PROGRAMERJIH, PA TUDI PRI OSTALIH POKLICIH. KAJ STORITI, ČE SLABO SPIMO?

S staranjem žleza češarika, ki kalcificira, proizvaja vse manj melatonina, hormona spanja. Spanje postane plitko, pretrgano in nas ne krepi dovolj. Premalo pa ga imamo tudi, če imamo nočno delo in spimo podnevi. Takrat telo proizvaja le malo melatonina in spanje ni kakovostno. Pomagamo si lahko z melatoninom.

Ta hormon je leta 1958 odkril dr. Aaron Lerner s sodelavci. Za potrebe znanstvenih poskusov so ga sprva pridobivali iz češarike goveda, a se je kasneje izkazalo, da ga je možno enostavno in poceni sintetizirati. Desetletja testiranj so dokazala, da je uživanje takega melatonina varno – brez negativnih stranskih učinkov. V prodaji je kot prehransko dopolnilo predvsem za izboljšanje spanja. V Sloveniji je dovoljena prosta prodaja melatonina v dnevni odmerki do 0,44 mg, v mnogih deželah EU pa je dovoljena prodaja mnogo večjih odmerkov: v Italiji in na Hrvaškem do 1 mg, v Franciji do 2 mg. Nekaterim že odmerek 0,4 mg izboljša spanje. Po Evropski komisiji za varno prehrano (EFSA) miligramska tableta melatonina pred spanjem učinkovito prikliče globok spanec. Pri boleznih, v času nosečnosti in dojenja, pri otrocih, pri ženskah, ki želijo zanositi ali če menimo, da ga

potrebujemo več kot 0,44 mg za priklic spanja, se posvetujemo z zdravnikom.

Dr. Russel Reiter, starosta raziskovalcev melatonina, priporoča uživanje čistega melatonina, saj razni zeliščni in drugi dodatki bolj povečujejo ceno kot pa njegovo učinkovitost.

Melatonin ni droga, kot so uspavalne tablete, ne povzroča odvisnosti, le telo pripravi, da se pogrezne v spanje (znižata se utrip srca in telesna temperatura, upočasnijo se možganske valovanje ...). Poleg tega ima melatonin sposobnost dekalificirati češariko, ki tako sčasoma spet začne proizvajati dovolj melatonina.

Tu je primer: Mnogi starejši izboljšajo spanje z dodatkom melatonina že v nekaj dneh, a v nekaterih primerih je problem bolj trdovraten. Našega 86-letnega prijatelja je mučila nespečnost, poleg tega je vsako noč doživel nočne more. Iz tujine (pred desetletji se ga v Sloveniji še ni dalo dobiti) smo mu priskrbeli nekaj škatlic melatonina. Začel ga je jemati po 3 mg pred spanjem. Po mesecu in pol rednega jemanja spanje še ni bilo boljše, a nam je navdušeno telefoniral, da ni več nočnih mor. Vztrajal je in po treh mesecih uživanja se je tudi spanje izboljšalo. V letih, ki so sledila, je melatonin je-

Dr. Iztok Ostan

mal redno. Ob tem ni zaznal nobenih negativnih stranskih učinkov. Ker si melatonina v nekem obdobju ni mogel priskrbeti, ga tri mesece ni jemal. Ob tem ni čutil nobene abstinence krize. Še več, tudi brez dodatnega melatonina je bilo spanje dobro, nočne more pa se niso povrile. Domnevamo, da je prehransko dopolnilo usposobilo češariko, da je spet začela proizvajati več melatonina.

Melatonin spodbuja tudi delovanje imunskega sistema. Leta 1994 so v laboratorijskem poskusu v Chicagu ugotovili, da se je obrambna moč fagocitov v raztopini s toliko melatonina, kot ga je v naši krvi pozno ponoči, povečala za 73 %. (P.R.)

Avtor članka: Dr. Iztok Ostan

MELATONINAMED FAST

*Rahel in neakovosten spanec?
Pogosta nočna bujenja?
Nespečnost?*

Melatonin ali "hormon spanja".
V čisti obliki, brez dodatkov.
Vsaka tableta vsebuje 0,4 mg melatonina.
Najugodnejše razmerje količina/cena.

MELATONINAMED FAST
Prehransko dopolnilo
BREZ GLUTENA – BREZ LAKTOZE
PHYTO GARDA Medical Line
150 TABLET

INSTITUT.O

Naročila in seznam prodajnih mest:

w: www.institut-o.com

m: info@institut-o.com

t: 040 277 857

intel
XEON

intel
CORE

i5

intel
CORE

i7

intel
CORE

i9

VSE DO 128 GB ECC POMNILNIKA

XEON READY

SUPPORTS ECC MEMORY

4x HDD BAY

4x LAN

2x NVME SSD

DUAL FAN COOLING

DUAL SLOT

REMOTE POWER ON

MINI RAČUNALNIK BAREBONE S PROCESORJEM XEON Z OMREŽJEM QUAD

Zagotovite si prostor na pisalnih mizah in strežniških regalih, sedaj! Računalnik XPC Barebone SW580R8 deluje s procesorji Intel Xeon Workstation in pomnilniškimi moduli ECC za odpravljanje napak. V svojem samo 19 cm visokem aluminijastem ohišju je mogoče namestiti štiri pogone, dve kartici PCI-Express in dva diska NVMe-SSD. Štiri omrežne kartice omogočajo ločena omrežja, podpirajo prekop na drugo omrežje in izravnavo obremenitve. Shuttle XPC SW580R8 je idealna sestava za zanesljive mikro strežnike, mobilne delovne postaje za produkcijo vsebin ali virtualizacijo v domačem laboratoriju.

Več informacij najdete na WWW.SHUTTLE.EU

XPC CUBE SW580R8

- Za Intel Core in Xeon CPUs generacije 10 in 11 (LGA1200)
- Do 128 GB DDR4 pomnilnika, tudi z ECC³
- PCI-Express- $\times 16-4.0^1$, podpira grafične kartice z dvema režama
- PCIe- $\times 4$ za razširitvene kartice
- Štirje omrežni priključki RJ45 (2 $\times$ 2,5 Gbit, 2 $\times$ 1 Gbit)
- Intel oddaljeno upravljanje vPro/AMT Remote-Management³, modul TPM
- Tri reže M.2 (2 $\times$ M.2-2280, 1 $\times$ M.2-2230)
- 4 $\times$ SATA in prostora za 4 $\times$ 2,5"/3,5" pogone²
- 4 $\times$ USB 3.2 (10 Gbit), 1 $\times$ USB 3.2 tipa C (5 Gbit), 3 $\times$ USB 3.2 (5 Gbit), 4 $\times$ USB 2.0,
- 1 $\times$ HDMI 2.0b¹, 2 $\times$ DisplayPort 1.4
- Priključek za oddaljen vklop
- Aluminijasto ohišje (33,2 $\times$ 21,5 $\times$ 19,0 cm GŠV)
- Hladilni sistem Heatpipe in dodatni zračnik za trde diske
- 500-vatni napajalnik (80 PLUS Gold)

€ 580,-*

Membranske ali mehanske tipkovnice?

TOLČETE PO MEMBRANSKI ALI MEHANSKI TIPKOVNICI? VEŠTE, KAKO SE MED SEBOJ RAZLIKUJETA IN KATERE SO NJUNE GLAVNE PREDNOSTI?

Če gaming trgu česa ne moremo oporekati, sta to raznolikost in možnost neskončnega prilagajanja. Če se poglobimo v vsa različna stikala, tipke, RGB osvetlitve, je možnosti personalizacije res ogromno. Pred tem pa se vedno najprej odločamo, ali bomo tipkali na membranski ali mehanski tipkovnici. Mehanske tipkovnice in njihova neposredna alternativa – membranske tipkovnice – sta dve glavni vrsti tipkovnic na trgu, vsaka pa ima svoje prednosti in slabosti.

Obstajajo tudi nekakšne hibridne tipkovnice, kot na primer pol-membranske ali pol-mehanske, vendar se te le redko pojavijo na radarju uporabnikov.

Uporabniki tehničnega kova ali gamerji, ki se radi preizkusijo v tekmovalnih igrah, se bodo odločili za mehanske tipkovnice, ki pa niso najboljša izbira za vse profile uporabnikov. V bistvu primerjava med obema tipoma tipkovnic sloni na tem, kakšno vrsto stikal želite in na dejstvu,

da za računalniško tipkovnico ne želite zapraviti preveč. So še druge paradigme, ki vplivajo na odločitev kupca: možnost dodatnih funkcij, makro tipke, glasnost tipkanja in manevrski prostor za prilagajanje ... Ali je za vas boljša mehanska ali membranska tipkovnica, bo odvisno od vsega naštetega in od same izkušnje, ki jo želite občutiti med tipkanjem. V nadaljevanju si bomo ogledali razlike, prednosti in slabosti vsakega tipa tipkovnice in razložili, katera je boljša za vas.

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal vsebino

naslednje številke...

MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 32 tv.as@siol.net, www.tv-as.net NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07 TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53	GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744	TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si TELEVIZIJA VAŠ KANAL TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o. Podbevkova 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vstvstudio@siol.net, www.vstvstudio.com TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84 NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si
--	---	---

Mehanske tipkovnice

- Bolj trpežne, vzdržljive
- Prilagodljive
- Bolj zadovoljiv in otipljiv občutek
- Podpora za prevračanje tipk N
- Pogosto vključujejo makro tipke

Membranske tipkovnice

- Tiho tipkanje
- Cenovno ugodnejše
- Lahke in lažje prenosljive
- Mehkeješe tipkanje

MEHANSKE IN MEMBRANSKE TIPKOVNICE. KAKŠNA JE RAZLIKA?

Obstaja samo ena konstrukcijska razlika, in sicer vrsta stikala, ki se uporablja za registracijo pritiska na tipko. Mehanske tipkovnice uporabljajo vzmetni mehanizem za pritisk na fizično stikalo, medtem ko membranske tipkovnice uporabljajo gumijaste kupole, ki se ob vsakem pritisku na tipko potisnejo navzdol, da se povežejo z majhnimi električnimi kontakti.

Mehanska stikala: S pritiskom na mehansko stikalo na tipkovnici se umakne plastična plošča, kar omogoča, da se srečata dva električna kontakta. Stikalo nato zazna pritisk na tipko, vzmet na dnu pa omogoča hitro vrnitev stikala v prvotni položaj.

Membranska stikala: Uporabnik ob pritisku na tipke fizično potisne majhen kontakt na dnu stikala na sprejemnik, nameščen vzdolž tal tipkovnice.

Učinek je zelo različen. Zaradi večje natančnosti mehanskih stikal je občutek tipkanja hitrejši in z večjo stopnjo povratnih informacij. Mehanska stikala obstajajo v več različnih različicah: linearne, taktilna in »klikljiva«. Vsaka ponuja drugačen občutek aktiviranja tipke. Membranska tipkovnica pa oddaja občutek lahkote, saj ta gumijasta kupolasta plošča pod tipko ustvari bolj mehke povratne informacije.

Mehanska stikala so na splošno hitrejša, kar pomeni, da je tipkanje ali igranje iger bolj odzivno. Zaradi kompleksnosti in bolj trpežnih materialov imajo stikala na mehanski tipkovnici zagotovljeno dolgo življenjsko dobo. Mehanska stikala so običajno ocenjena za med 20 in 50 milijoni pritiskov na tipke, medtem ko so membranske stikala ocenjena na 5 milijonov ali manj. Večji nadzor nad aktivacijo tipk, ki ga ponujajo mehanska stikala, pomeni, da so mehanske tipkovnice pogosto opremljene tudi s podporo za prevračanje tipk N (angl. n-key rollover), kar vam omogoča, da hkrati pritisnete več tipk, ki so tudi registrirane. Tega pogosto ne najdemo pri membranskih tipkovnicah.

Vsi ti gibljivi, mehanski deli niso primerni za vsakogar, še posebej, če si delovni ali igralni prostor delite z drugimi. Mehanske tipkovnice so na splošno veliko bolj glasne od membranskih, saj ob vsakem pritisku na tipko ustvarijo klik in trk, ne glede na to, kako tiha so vaša stikala. Obstajajo nekatera mehanska stikala (Cherry MX Silent Red, Gazzew Boba U4, ZealPC Silent V2 ...), ki se dobro spopadajo s hrupom, vendar običajno stanejo nekaj cedinčkov več. V večini primerov bo ne glede na izbor membranska tipkovnica na splošno manj hrupna.

Membranske tipkovnice imajo še eno prednost – prijaznost do denarnic. Cene mehanskih tipkovnic zaradi konkurenčnosti in razvoja počasi padajo, vendar najdražje vas vseeno lahko stanejo tudi sto, dvesto ali več evrov. Membranske tipkovnice so bile od nekdaj bolj dostopne, saj jih lahko dobite za nekaj deset evrov ali manj.

KDO NAJ IZBERE MEHANSKE TIPKOVNICE?

Mehanske tipkovnice so dolgoročno boljše naložba, vendar so začetni stroški toliko višji. Ko gre za hitrost, vzdržljivost in prilagajanje, so nedvomni zmagovalci. Mehanske tipkovnice priporočamo uporabnikom, ki dnevno dalj čas pretipkavajo na tipkovnici, jih ne moti višja cena, radi igrajo tekmovalne igre in želijo prilagoditi svojo tipkovnico.

KDO NAJ IZBERE MEMBRANSKE TIPKOVNICE?

Čeprav so poraženec v tem dvoboju, imajo membranske tipkovnice vseeno svoje mesto med določenimi uporabniki. Stikala so cenejša, kar pomeni, da imajo membranske tipkovnice pogosto integrirane dodatne funkcije, kot na primer za nadzor medijev, RGB osvetlitev in podobno. Če iščete nekaj poceni, ki bo vseeno dobro opravilo svojo nalogo, potem je membranska tipkovnica za vas. Ne glede na izbiro boste zadovoljni tako z membransko kot z mehansko tipkovnico. Membranska je bolj dostopna, a manj vzdržljiva, mehanska pa dražja in ponuja pogluben občutek med tipkanjem.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIO, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO | KRKA
 106.6 MHz
www.radiokrka.com

RADIO | Alfa
 103.2 MHz
 107.8 MHz
www.radio-alfa.si

RADIO | KLANJ
 97.3 MHz
www.radio-kranj.si

RADIO | NOVA
 106.9 MHz
www.radio-nova.si

RADIO | ŠTAJERSKI VAL
 93.7 MHz
 87.6 MHz
www.radio-stajerski-val.si

RADIO | Velenje
 107.8 MHz
www.radiovelenje.com

RADIO | SORA
 89.8 MHz
 91.1 MHz
 96.3 MHz
www.radio-sora.si

RADIO | 94
 98.2 MHz
 97.8 MHz
 104.1 MHz
 102.6 MHz
 100.2 MHz
www.radio94.si

RADIO | SRAKA
 94.6 MHz
www.radiosraka.com

RADIO | Univox
 99.5 MHz
 106.8 MHz
 107.5 MHz
www.univox.si

RADIO | moj radio
 107 MHz
 102.6 MHz
www.mojradio.com

RADIO | ROBIN
 99.5 MHz
 100 MHz
www.radiorobin.si

RADIO | ODMEV
 90.9 MHz
 97.2 MHz
 99.5 MHz
 103.7 MHz
www.radio-cerkno.si

RADIO | GEOSS
 89.7 MHz
radiogross.siol.com

RADIO | OGNJIŠČE
 104.5 MHz
 105.9 MHz
 107.3 MHz
radio.ognjisce.si

RADIO | NTR
 91.1 MHz
 107.1 MHz
www.radiotomi.si

RADIO | TOMI
 91.1 MHz
 107.1 MHz
www.radiotomi.si

www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice

37

NiER:Automata The End of YoRHa Edition

NiER:Automata The End of YoRHa Edition je različica igre NieR:Automata za Nintendo Switch. Je večkrat nagrajena postapokaliptična akcijska RPG, ki je dosegla globoko zakoreninjeno priljubljenost po vsem svetu.

Daljna prihodnost...

Vsiljivci iz drugega sveta brez opozorila napadejo in sprožijo novo vrsto nevarnosti, znano kot "strojne oblike življenja" oz. "machine lifeforms". Spricho te nepremagljive grožnje je človeštvo pregnano z Zemlje in se zateče na Luno. V vlogi 2B, članice na novo organizirane androidne vojaške enote YoRHa, se bodo igralci potopili v divjo bitko za ponovno osvojitve planeta.

Doživite očarljivo zgodbo, ki presega preprosto zabavo in med žanrsko mešano akcijo v čudovitem odprtem svetu navdihuje številna čustva. Zgodba sledi protagonistki in androidki 2B, ki je vpeta v skrivnostno vojno med stroji, ki so pod nadzorom vesoljske civilizacije, in androidi, ki so jih ustvarili ljudje. Zgodba zahteva več igranj, saj boste vsakič dosegli nov konec zgodbe in odkrili še več zapletov. Samo igranje združuje več zvrsti: od RPG elementov do akcijskih spopadov, streljanja in besedilnih pustolovščin.

FORTNITE ANIME LEGENDS PACK

Na naslednje srečanje se pripravite tako, da zberete opremo, vključno s tremi oblačili oz. outfiti, tremi nahrbtniki, tremi orožji in emotikonom! Midas, eden najbolj priljubljenih likov v zgodovini igre Fortnite, je v novem paketu dobil eno najbolj zanimivih preoblek. Vsako orožje, ki se ga dotakne, dobi poseben zlati ovoj. Paket Anime Legends vsebuje še: obleko Golden Gear Midas, Golden Crash nahrbtnik, 24-karatno Katana orožje, obleko Ricochet Rox, Whirlberry nahrbtnik, Blazeberry Blade orožje, obleko Ready

Penny, Little Black Bag Bling nahrbtnik, Glimmering Edge orožje, emotikon Lil' Kart.

Odkrijte več načinov igranja:

V igri Fortnite ustvarjajte, igrajte in se brezplačno spopadajte s prijatelji. Raziščite koncerte, dogodke v živo, igre in še več ali pa bodite zadnji igralec v battle royale in zero build.

GHOSTBUSTERS: SPIRITS UNLEASHED

Ghostbusters: Spirits Unleashed je zabavna igra za več igralcev, ki je kot nalašč za vse ravni znanja. Igrajte kot izganjalci duhov ali duhovi! Štirje lovci na duhove s protonskim paketom poskušajo ujeti duha, ki straši na edinstvenih lokacijah v asimetričnih večigralskih bitkah (prek spleta ali brez povezave). Z napredovanjem bodo igralci odklenili kozmetiko in nadgradnje za lovce na duhove ter duhove in tako izboljšali svojo igralno izkušnjo. Videz in občutki bodo oboževalcem omogočili poglobljeno izkušnjo v veselju, ki jim bo omogočila, da bodo prek igre uresničili svoje fantazije o izganjalcih duhov. Ne glede na to, ali gre za lov ali strašenje, se je igre enostavno naučiti in jo je prav zabavno obvladati!

Igrajte asimetrično igro skrivalnic. V skladu z Ill-Fonicovimi preteklimi naslovi je ta naslov zasnovan kot igra 4v1, v kateri bodo igralci igrali bodisi kot del ekipe novih lovcev na duhove bodisi kot posamezni duh. V igri lahko uživate sami ali s štirimi igralci na vseh platformah prek navzkrižnega igranja. Vključuje spletni način za enega igralca in način brez povezave, ki je na voljo v obliki igre s pomočjo umetne inteligence.

NICKELODEON KART RACERS 3: SLIME SPEEDWAY

Nickelodeon Kart Racers 3: Slime Speedway je prihajajoča dirkalna videoigra, ki jo je izdalo podjetje GameMill Entertainment. Izdana bo 14. oktobra 2022 za PlayStation 4, PlayStation 5, Nintendo Switch in Xbox One/Xbox Series X/S. To bo drugo nadaljevanje igre Nickelodeon Kart Racers iz leta 2018 in bo vključevala seznam več kot 40 igralnih likov ter 90 spremljevalnih likov. Gre za prenovljeno in na novo zasnovano igro – večjo in boljšo kot kadar koli prej! Z glasovno zasedbo več kot 40 kultnih likov driftajte, drsite in se s pospeševanjem prebijajte do cilja na pro-

gah, ki so jih navdihnile legendarne Nickelodeonove oddaje, kot so SpongeBob SquarePants, Teenage Mutant Ninja Turtles, Avatar: The Last Airbender in druge!

Igra podpira do štiri igralce, katerim omogoča, da prevzamejo vlogo Ghostbusterja ali zlovesčega duha. Igralci lahko ustvarijo tudi Ghostbusterja po meri, možnost pa je tudi prilagoditve različnih duhov. Duhove boste nadzorovali iz tretjeosebne perspektive, kot Ghostbusterji pa boste svojo nalogo opravljali v prvoosebni pogledu. V vlogi duha morate terorizirati vse na določeni lokaciji s spuščanjem strašnih zvokov ali tako da, obsedete določen predmet. Kot izganjalec duhov (Ghostbuster) morate razumljivo ujeti vse duhove, odpraviti njihovo škodo in umiriti panično množico.

LET'S
SING

P R E S E N T S

ABBA[®]

V PRODAJI

Let's Sing 2022 © Voxler SAS. Published 2021 by Ravenscourt. Ravenscourt is a division of Koch Media GmbH, Gewerbegebiet 1, 6604 Höfen, Austria. © and developed 2021 by Voxler SAS, 8 passage Brulon, 75012 Paris, France.

voxler

Google ukinja gaming storitev Stadia

V PRETOČNI GAMING PLATFORMI STADIA BODO UPORABNIKI LAHKO UŽIVALI LE ŠE DO JANUARJA 2023. POTEM SE BODO LAHKO VESELILI VRAČILA DENARJA ZA VSE POVEZANE NAKUPE.

Google je pred kratkim končno naredil drzno potezo, ki so jo mnogi pričakovali že kar nekaj časa. Google Stadia se po treh klavnih letih dokončno poslavlja. Izklopili jo bodo 18. januarja 2023. Do takrat lahko obstoječi naročniki še naprej dostopajo do svojih iger, po januarskem datumu pa bo dostop za vedno onemogočen.

Ampak Google se je presenetljivo zavezal, da bo vsem naročnikom vrnil kupnino za praktično vse nakupe: »Povrnili bomo vse nakupe strojne opreme Stadia, opravljene prek trgovine Google Store, in vse nakupe iger ter dodatkov, ki so bili opravljeni prek trgovine Stadia. Pričakujemo, da bodo vračila izvedena do sredine januarja 2023.« Torej, tudi če ste kupili le eno igro, lahko pričakujete vračilo kupnine. Če ste vložili zajetne vsote v opremo in zbirko iger, potem se lahko januarja nadejate zajetnega povračila stroškov.

Google je v svojem sporočilu za javnost napovedal, da bo tehnologija, ki stoji za platformo Stadia, še naprej živela v drugih Googlovih izdelkih. Če smo bolj natančni, naj bi Google tehnologijo v takšni ali drugačni obliki uporabil pri drugih storitvah, kot sta na primer Youtube in Google Play, pa tudi v prihodnjih storitvah, ki še

niso bile predstavljene. Tako upravičujejo, da začetna naložba vseeno ni bila čisto zaman. Simplotomi Stadije so bili očitne že nekaj časa. Produkti vodja je projekt zapustil leta 2021. V začetku tega leta so v javnost pricurljale informacije, da je bil vložek v potrošniške vidike produkta ničeln. Samo podjetje v tekočem letu 2022 Stadije ni več niti omenjalo, kar je dober pokazatelj, koliko Google zaupa svoji storitvi. Izvršni direktor Googla Sundar Pichai si je zadal nalogo čim bolj »optimizirati« projekt Stadia, vključno z zamrznitvijo nadaljnjih zaposlovanj in splošnega znižanja stroškov na vseh področjih. Vse bolj je bilo očitno, da se Stadii izteka čas.

TO NI PRVI GOOGLOV SPODRSLJAJ

Google je kljub številnim monumentalnim uspehom doživel tudi kar nekaj porazov. Večkrat so želeli prijeti bika za rogove, a so se pri tem opekli. Tudi Google Clips je nedavna žrtev Googlovega zanosa. Skozi leta je bilo kar nekaj platform za sporočanje, ki niso dosegle pričakovanih ciljev. Stadia je poseben primer, saj se je želela zoperstaviti gaming velikanu – Steam. Že od samega začetka je bil propad bolj ali manj zagotovljen. Po

trebovali so čudež, ki pa se ni zgodil. To pa ni ustavilo Googla, da ne bi zaračunaval visokih zneske za strojno opremo in igre, saj so računali, da bo sam koncept pretakanja iger v visoki ločljivosti dovolj za privabljanje gamerjev. Igričarji niso zagrabili za vabo, kar je pred kratkim priznal tudi Google. »Stadia ni pridobila pozornosti med igralci, kot smo pričakovali.« To je tudi uradni razlog za ukinitve Stadije.

Stadia bo torej živela naprej v drugih produktih, nameravajo jo pa tudi prodajati oziroma dodeljevati licence drugim podjetjem.

Za uporabnike pa je edina pomembna novica, da bodo dobili povrnjen ves vložen denar in bodo vseeno lahko rekli, da so prisostvovali pri zagonu in propadu gaming storitve Stadia.

					AVTOR: BOTY	BUDISTIČNI MENIH	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (MAUREEN)	SREDIŠČE MORAVSKE NA ČEŠKEM	TEROR	NEOBLJU- DENO PODROČJE	ODPRTA POŠKODBA TKIVA
					ČLAN GLASBENE ZASEDBE						
					TAJNA RUSKA ČARISTČNA POLICIJA						
					NORVEŠKI POLARNI RAZISKO- VALEC (FRIDTJOF)						
					NEKO. SL. MOŠKI TRIO						
					ŠKOTSKI OTOČEK						
DRUŽINSKI ZABAVNIK	SLOVENSKI PISATELJ FRANC ... MEŠKO	KOVINSKI OKRAS NA PASU	LEDENA SKORJASTA PLAST SNEGA	KRAVICA (NAREČNO) ANG. PEVKA WILDE				LOJZE UDE			UMRLI GANSKI DRŽAVNIK (KOFI)
NAČIN ZAVARO- VANJA VOZILA					ŠKRAT, KI VARUJE ZAKLADE V ZEMLJI	VREMEN- SKA NESREČA BRIGA		UTELEŠE- NJE			
AMERIŠKI ROCKER (BRUCE)											
PRIPADNICE ALEMANOV			4						NADJA AUERMANN		
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DIESEL				KRETNJA	RASTLIN- SKO BARVILO PEVKA LOŽAR			2	TV ZASLON		
EMA KLINEC			MANJŠI GUMB V VOLTIH IZRAŽENA NAPETOST							RIMSKI BAKHOV PRAZNIK	DOMOVINA IRAČANOV
FR. SKLA- DATELJ (MAURICE)					TEKOČA VODA	BALKANSKI NAROD					
DRUŽINSKI ZABAVNIK	KRAJŠA POT	PTICA UJEDA, SRŠENAR OPORA				UMRLA OP. PEVKA (IRENA) IZRASTKI NA GLAVI					
BARVA KOŽE, TEN					NAŠA SMUČKA RELIGIJA				5		
ODSTOP Z DELOVNEGA MESTA							AMERIŠKI IGRALEC HANKS		ANŽE KOPITAR OSEBNI ZAIIMEK		
POD				ŠKOTSKA PEVKA (SHEENA) ALEN PAJENK							KEMIJSKI SIMBOL ZA SELEN
PREPRO- DAJALEC KOŽ					IGRALEC IN POLITIK ŽNIDARŠIČ	1					
RUSKO LETOVIŠČE OB CRNEM MORJU					FRANCOSKI PISATELJ ZOLA						

APLIKA: kovinski okras na pasu, ANEKUMENA: neobljudeno področje, ORLEAN: rastlinsko barvilo, BAAR: operna pevka

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije
in naročila

Bogat denarni
nagradni sklad:

2.200 €

Prva nagrada:

1.000 €

NAGRAĐA ZVESTOBE

USB Apacer
128 GB 3.1

NAGRAĐO PODARJA:

**Računalniške
novice**
www.racunalniske-novice.com

Lazar Miha
Rifelj Ivo
Grlic Daniel

1000 Ljubljana
8000 Novo mesto
1230 Domžale

1793
9248
3117

Zgoraj omenjeni nagrajenci v roku 14 dni po izidu
revije pokličite na tel.: 01/620 88 00 ali pošljite e-mail
na narocnine@stromboli.si in poslali vam bomo nagrado.

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **28. 10. 2022** poslali
pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne
nagrade: **3x filter za vodo Kinetic Reactor**

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

V nagradni igri sodelujete tako, da pošljete geslo (obarvan kvadrat)
s svojimi podatki na e-mail narocnine@stromboli.si

Marko Skubic, Grosuplje: filter za vodo Kinetic Reactor

Aleš Lesjak, Petrovče: filter za vodo Kinetic Reactor

Vojko Pavlič, Šentjur: filter za vodo Kinetic Reactor

Rešitev križanke 17/XXVII: KOCKA

LINUX BEYBA™

KOLEDAR

ORGANIZATOR	TERMIN	PRIJAVE
TRENDIT 2022 Alterna distribucija d.o.o.	27. 10. - 28. 10. 2022	www.trendit.si
MORE THAN XDR WITH TREND MICRO VISION ONE™ Trend Micro	27. 10. 2022	bit.ly/XDRTrendMicro
POSVET ADMA PLANET GV d.o.o.	17. 11. - 18. 11. 2022	www.planetgv.si/posvet-adma
HR&M KONFERENCA PLANET GV d.o.o.	24. 11. - 25. 11. 2022	www.planetgv.si/hrm-konferenca

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Danijel Bogdanovič
tel.: 01 / 620 88 08
danijel@stromboli.si

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
bostjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebon
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o.
Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

<http://www.racunalniske-novice.com>

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 9,5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last
izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno
le s privoljenjem izdajatelja. Poštnina za naročnike
plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške
novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi
Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

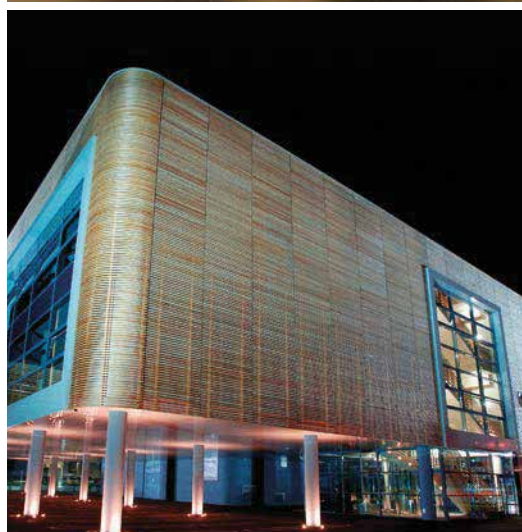
Sporočila za javnost sprejemamo na
Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

IZJEMNI
PROGRAMI
ZA VAŠE TELO
SKOZI VSE
LETO ...

BOGATA PONUDBA
NEGOVALNIH
TRETMAJEV ...
VSAK DAN SI LAHKO
PRIVOŠČITE NEKAJ
NOVEGA.

PRI NAS JE VEDNO
SONČNO, PRIJETNO
IN RAVNO PRAV
HLADNO.
SUNNY STUDIO JE V
VSAKEM TRENUTKU
PRAVA IZBIRA.

S U N N Y S T U D I O

Sunny Studio,
Regentova cesta 37, 1000 Ljubljana - Dravlje
tel.: 01 513 44 44, fax.: 01 513 44 60,
email: sunny@siol.net, www.sunny.si
Pon - pet od 7.00 do 22.00. ure
Sobote, nedelje in prazniki od 9.00 do 21. ure.

FITNES, VODENE VADBE, SOLARIJ, MASAŽE,
KOZMETIČNE NEGE, PEDIKURA, MANIKURA,
DEPILACIJE, SAVNE, SPA, AJUR, ORIENT,
THALAXA, SUNNY SHOP...

Razveselite svoje najbližje z nakupom darilnih bonov.

HP priporoča Windows 11 Pro za podjetja

**BREZPLAČNA
NADGRADNJA***

 Windows 11

HP EliteBook 850 G8

ZY2Q6EA

Windows 10 Pro 64
Intel® Core™ i5-1135G7 2.4GHz procesor
39,6, cm (15,") FHD 1920 x 1080 IPS
Pomnilnik 8GB pomnilnik DDR4
Disk SSD 256GB PCIe® NVMe™
Bang & Olufsen HD stereo zvočniki,
Kamera z vgrajenim mikrofonom
Wi-Fi, Bluetooth®

999,⁹⁰

akcijska cena

HP EliteBook 850 G8

ZY2S3EA

Windows 10 Pro 64
Intel® Core™ i7-1165G7 2.4GHz procesor
39,6, cm (15,") FHD 1920 x 1080 IPS
Pomnilnik 16GB pomnilnik DDR4
Disk SSD 512GB PCIe® NVMe™
Bang & Olufsen HD stereo zvočniki,
Kamera z vgrajenim mikrofonom
Wi-Fi, Bluetooth®

1,459,⁹⁰

akcijska cena

 emisija
Z vami že od 1990

* Naprava ima sistem Windows 10 in brezplačno nadgradnjo na Windows 11 ali pa je v njej vnaprej nameščen Windows 11. Čas nadgradnje je odvisen od naprave. Razpoložljivost funkcij in aplikacij se razlikuje po regijah. Za nekatere funkcije potrebujete posebno strojno opremo (glejte <https://www.microsoft.com/si-si/windows/windows-11-specifications>). Na sliki ni končna različica izdelka in se lahko spremeni. Aplikacije so na prodaj ločeno. Prikazan je zaslon sistema Windows 11. Zaslonski posnetki so simulacije in se lahko spremenijo. Programi v Trgovini Windows se prodajajo ločeno. Razpoložljivost programov in izkušnja z njimi se lahko razlikuje med posameznimi trgi. Vse možnosti niso na voljo v vseh različicah sistema Windows. Če želite izkoristiti vse možnosti sistema Windows, boste morda morali nadgraditi sistem in/ali kupiti točno strojno opremo, gonilnike, programsko opremo ali posodobitev sistema BIOS. Windows se posodablja samodejno in ta možnost je vedno vklopljena. Potreben je hitri internet in Microsoftov račun. Za posodobitve boste morda morali plačati dostop do interneta, prav tako pa bodo lahko za njih veljale posebne zahteve. Obiščite <http://www.windows.com>. Microsoft in Windows sta blagovni znamki skupine Microsoft v ZDA. Intel, logotip Intel, Intel Inside, Intel® Core™ in Core Inside so blagovne znamke podjetja Intel Corporation v ZDA in drugih državah.